

Med letom so nas skupne poti vodile na fakultete. V teh dneh se razhajamo, da bi za nekaj časa pozabili na predavalnice in doma, na počitnicah, ob morju ali v brigadi pričakali jesen in s tem začetek novega študijskega leta.

tribuna

LIST SLOVENSKEŠKIH ŠTUDENTOV

LETO XIV.

Ljubljana, 4. junija 1964

Štev. 19

KONFERENCA ZK FILOZOFSKE FAKULTETE

Boj na dveh frontah

Ta naslov bi lahko označili za geslo bodočih prizadevanj komunistov filozofske fakultete: na eni strani boj zoper nemarksistične razlage in koncepcije našega družbenega razvoja ter zoper iz tega izhajajoče politične tendence, na drugi strani pa še doslednejša borba proti birokratskim in drugim zaviralnim tendencam, borba za razvijanje kritične iniciative predvsem mlade generacije. Prav s tem je treba dokazati, da onemogočenje naši poti razvoja škodljivih tendenc nikakor ne pomeni zadušitve ustvarjalnosti in kritike, o čemer bi prizadeti tako radi prepričali slovensko javnost. Za to osnovno orientacijo so se dogovorili zadnjo soboto komunisti filozofske fakultete na redni letni konferenci, ki ji je poleg drugih gostov prisostvoval tudi član CK ZKS in predsednik fakultetnega sveta Jože Smole.

Predhodno razmnoženo poročilo fakultetnega komiteja govori predvsem o pomanjkljivem angažiranju komunistov pri letošnjih živahnih razpravah v tisku, na simpozijih, katedrah in drugod ter o neskladju med takšno situacijo in delovanjem osnovnih organizacij, ki so se še vedno preveč ukvarjale z organizacijskimi vprašanji, »reducirale svoje delo na idejno izobraževanje in se izmikale zavzemanju stališč, češ da člani niso seznanjeni s problemi«. Kot važno vprašanje omenja tudi zmanjševanje članstva (lani 240, letos 214), kar se bo s hitrejšim odhajanjem absolventov in z manjšim dotokom s srednjih šol kazalo v vedno jasnejši luči. Po eni strani bo to vsekakor pozitiven proces, ki naj ustvari pogoje za kvalitativni dvig organizacij, ki pa naj ga z druge strani podpre predvsem ustrezna politika sprejemanja, sicer bo organizacija na fakulteti obsojena na hiranje. Začetek — 18 predlogov za sprejem — je že storjen.

Referat sekretarja fakultetnega komiteja je še bolj konkretno obdelal nekaj aktualnih vprašanj. V zvezi s študijsko reformo je podprl upravičene zahteve po redukciji snovi na nekaterih oddelkih, saj 42- ali celo 48-urna obremenitev študenta povsem avtomatizira in ga kljub drugačni volji predavateljev razseblja. Hkrati pa je postavil tudi vprašanje kurza iz marksistične spoznavne teorije in nanj vezal porast in okrepitev marksistične misli v seminarjih.

Pri problematiki znanstvenega dela se je opredelil zoper izolativne tendence, »nadpametovanja« v znanosti, menažersko miselnost, grupštvo in zaviranje mladih pri znanstvenem razvoju, kritizem in nihilizem ter kult osebnosti. Opozoril pa je tudi na zapostavljanje filozofije, ki je politična ekonomija in sociologija ne moreta nadomestiti in postavil zahtevo, da se temeljito poskrbi za mlade ljudi, ki bi hoteli danes, v času močno razvitega tehnokratskega mišljenja, posvetiti svojo raziskovalno voljo filozofiji, sociologiji, umetnosti in spoznavni teoriji sploh in bi se usposobili za predavatelje na filozofski fakulteti.

Ker se nekaterim dozdeva, da jim statut in program omejujeja njihov jaz, da so marksistična načela očetov preozka in da mladega človeka utesnjujejo, se je referat lotil tudi tega problema. Postavil se je na stališče, da statut ni v nobeni točki naperjen proti človeku, proti ustvarjalni osebnosti; da je statut organizacije svobodnih ljudi, toda svobodnih v mejah historične, razvojne nujnosti. S tem, da obvezuje posameznika, da se v trenutkih konkretnih in važnih odločitev podredi sprejetim sklepom v njihovem izvajanju, statut seveda preprečuje aiarhistični individualizem in s tem zagotavlja najhitrejši nadaljnji razvoj socialističnih odnosov.

Končno je postavil še vprašanje, ali so učitelji-komunisti storili vse, da izolirajo negativne tendence. Ali niso včasih izbojazni za lastni prestiž zanižali samo zato, da jih ne bi posimeznili »resniconosi« oklicali za puhloglave dogmatike? Kaj je v življenju pomembnejše: ali principe marksizma oziroma historičnega materializma postavljati brezobzirno ali pa polemizirati z nasprotnikovimi stališči tako, da dopuščamo dvom v lastno filozofsko in družbeno prepričanje?

Razprava se je, izhajajoč iz vseh teh predpostavk, lotila predvsem konkretne politične situacije na univerzi in v kulturi nasploh. Pokazala se je odločenost komunistov, da se uprejo vsem nepravilnim in zlonamernim koncepcijam v našem družbenem razvoju in je deloma analizirala tudi vlogo komunistov v dotedanjem dogajanju na fakulteti. Hkrati pa je opozorila, da se idejni boj ne vodi samo z našemu razvoju nasprotnimi tendencami (kjer ga je bilo tudi mnogo premalo in je tudi zato v idejni konfuziji prišlo do hipertrofije administrativnih posegov), ampak predvsem tudi z birokratskimi tendencami, ki družbeni razvoj zavirajo. Se posebej je bilo poudarjeno, da je v sedanjih situaciji in v vsem prihodnjem obdobju še posebno treba razviti kritično iniciativo v lastnih vrstah, ki naj pritegne in mobilizira mlade ljudi, da jim živahnosti in elana ne bo treba iskati drugod in pri tem podlegati določenim nesprejemljivim političnim tendencam in idejnim izhodiščem.

MATEVŽ KRIVIC.

Op. ur.: V tej številki objavljamo na 3. strani še del diskusije Borisa Majerja, ki je vsa ta vprašanja najbolj kompleksno zajela. Avtor jo je za objavo v Tribuni nekoliko predelal in dopolnil.

V tej številki:

- Dvoje skrajnosti (stran 2)
- Izjava bivšega uredništva in pojasnilo predsedstva UO ZŠJ (stran 7)
- O Odisejah in Itaki (stran 8–9)

Dezinformacija

Na odprtem sestanku združenja ZSJ oddelka za komparativistiko, ki je bil pretekli petek, je eden od članov bivšega uredništva Tribune dejal, da bi morala biti v tem času izvedena anketa, ki naj bi pokazala mnenje študentov o Tribuni, a da so izvedbo te ankete neki forumi preprečili. To trditev smo v zadnjih dneh lahko slišali še na drugih sestankih in razgovorih.

Kakšna pa je resnica?

Na sociološkem oddelku smo pri vajah pripravljali petdeset vprašanj obsegačo anketo o stališčih študentov do raznih notranjih in mednarodnih problemov ter svetovnonazorskih vprašanj; med njimi so bila tudi vprašanja o revijah in Tribuni. Anketirani smo nameravali določiti odstotek študentov, slučajno izbranih z vseh fakultet. Ker smo se s pripravami zakasnili, tako da anketiranja ne bi mogli pravočasno izvesti z omejenim številom sodelavcev, smo prišli na misel, da bi poizkusili z anketo preko objave v Tribuni ter se o tem tudi dogovorili z uredništvom. Kasneje smo od svoje namere odstopili, ker bi zaradi nastale situacije okrog Perspektiv preko časopisne ankete, ki je že sicer izredno tvegana, dobili povsem nereprezentativen vzorec. No, in potem smo slišali, »da je bila pripravljena anketa o mnenju študentov o TRIBUNI, a da so izvedbo te ankete NEKE (birokratske seve) sile PREPREČILE« (1). P. Č.

OST TEDNA

Dvoje skrajnosti

Priča smo hitrega procesa demokratizacije v Zvezi študentov, hi je v bistvu posledica demokratizacije v vsej naši družbi; študenti smo jo med prvimi začutili in sprejeli. Mislim, da ne bo odveč, če pripomnim, da imamo tudi največ možnosti za hitro in splošno realizacijo teh teženj.

Vsi se strinjamo, da je stara vsebina delovanja naše organizacije preraščena, da moramo poiskati nove poti, novo organizacijo, ki bo trdno zasidrana v danih pogojih in ki bo pomenila optimalne možnosti za družbeno-politično angažiranje študentov. Postavili smo si tudi cilje, ki so še dostikrat zelo splošni; kot: demokratičnost, angažiranost pri reševanju družbeno-političnih problemov, množičnost, iniciativnost itd. In razumljivo je, da si različno predstavljamo, kako te cilje doseči in celo kaj v svojem bistvu predstavljajo.

Ob tem se je pojavilo skoraj toliko mnenj, kot je študentov, ki o tej problematiki razmišljajo. Velika različnost mnenj je predvsem pogojena z mestom in idejnim odnosom posameznika do naše družbeno-politične stvarnosti, od tega, kako vidi svojo osebno perspektivo v tej stvarnosti, od trenutnega materialnega položaja, osebnih značilnosti, mesta, ki ga razmišljajoči zavzema (ali ne zavzema) v študentski organizaciji, šoli, od izkušenj, znanja, itd. itd.

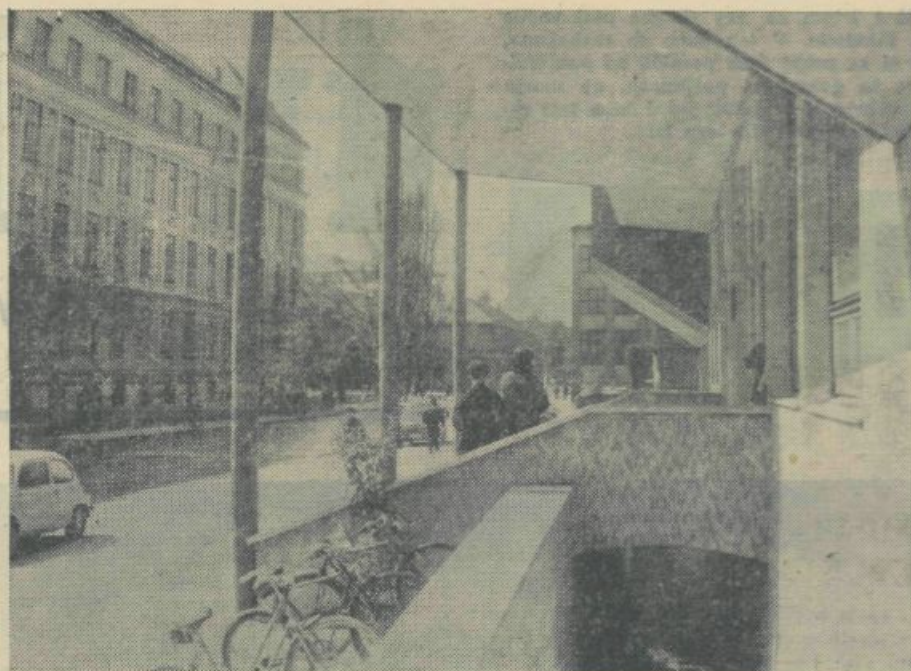
Kljub temu, da so mnenja o orientaciji Zveze študentov zelo pestra, pa jih vendar lahko združimo po sorodnih idejnih izhodiščih in drugih značilnostih, kar nam pomaga pri oblikovanju lastnega stališča. Če pričnemo pri eni od skrajnosti teh stališč (pri manj številni), potem naletimo na tiste, ki so bolj ali manj obupali nad našo stvarnostjo, ki jo (najbolj ekstremni) proglašajo za »orknjeno mačko«, katere bodočnost je še samo v tem, da razpade, ki govorijo, da smo vrhovodci z gotovo perspektivo v mreži stalinizma, ki so si ustvarili idealno teorijo o birokraciji, zgradbo, v kateri stanuje naša družba in v kateri je večina vrat opremljena z napisom »birokracija«, vse komunikacije pa so normalno formalne, ki so zgubili zaupanje v samoupravljanje, da bom točen in da ne bom storil komu krivice, so za samoupravljanje, samo to naše ni nič prida, ki skrbno štejejo samo korake nazaj, ki imajo zelo dober spomin, vendar samo za barvni spekter od sive do črne, ki nočejo verjeti, ali pa zelo neradi govorijo

o naših pridobitvah, ki... še bi lahko našteval, vendar postaja monotono; zbirko si lahko vsak dopolni, primerki so glasni in opazni.

Njihova glavna »deviza« je dvom za vsako ceno in konjunktorno moderna avtentičnost. V Zvezi študentov se zavzemajo za popolno samostojnost naše organizacije, za prakso naprednih mladinskih gibanj zapada (enostaven prenos, ki ne upošteva bistveno različne podlage) za nervozno »revolucionarno« reagiranje na probleme itd.

Ta stališča so v veliki večini primerov individualno avtentična, to so stališča, ki so (po zakonih nihanja) padla iz nesproščene vsebine dela Zveze študentov v drugo skrajnost, ki meji na anarhizem, objektivno pa vodi v apriorni opozicionalizem nasproti »uradnim« stališčem. Njihovi prapori so: Demokracija, Resnica, Pravica, Svoboda itd.

Druga skrajnost, ki je tudi prišla do izraza v zadnjem času, so »konservativci«, ki v dejanjih trmasto vztrajajo na utečenih tirnicah. Nosilci takšnih teženj ne zapuajo v »tiste spodaje«, demokracijo pa razlagajo le kot načelo, ki se pa v praksi ne obnese, ki bolj ali manj zavestno sprejemajo razklanost med teorijo in prakso kot nekaj, kar je dano z življenjem in s tem to razklanost še poglobljajo, ki vidijo v drugi skrajnosti huligane, ne pa sotovariše, ki jih je zaradi raznih faktorjev in dostikrat velike poštenosti in osebne prizadetosti objektivno »zaneslo«, ki so pristaši trde roke in jim je ljub instrument za razreševanje problemov administrativni poseg, pa čeprav ni potreben, katerim je osnovni zakon življenjskega reda hierarhična struktura itd. itd. Značilno je, da so najpametnejši med njimi navadno ironični in superiorni, mislim, da predvsem zaradi nasprotja med tem, kar čutijo in mislijo in njihovimi dejanji. Svojo perspektivo vidijo jasno v vodilnih funkcijah v našem družbeno političnem življenju in res, praviloma so mladi aktivisti tega kova dobro zapisani pri raznih kadrovskih komisijah. Čeprav so mladi po letih, so idejno prezgodaj ostareli, preveč so »življenjsko zreli«, čeprav nimajo za to vzrokov, temelječih na dejanskih življenjskih konfliktih. Če bi iskali pri njih rešitev za orientacijo Zveze študentov v prihodnje, bi dobili naslednje recepte: obnoviti akcije, ki so se zelo dobro obnesele v preteklosti, iskanje novih oblik, poostreni disciplinski ukrepi, vzgoja nevezgosenih, ostra kadrovska selekcija itd.

Življenje nas uči, da praviloma ne gre uporabljati ekstremov in tudi tu se ta zakonitost potrjuje. Iskati moramo rešitev med skrajnostmi s prisvajanjem pozitivnih vrednot tako enih kot drugih, prilagojenih danim pogojem, v katerih živimo; razumljivo, saj ne pišemo pesem, temveč iščemo najprimernejšo vsebino in obliko naše organizacije v prihodnje. Budno pa moramo bedeti na obeh skrajnostih, ki nam lahko, kolikor bi se ena sprostila na račun druge, postanejo nadležne spremljevalke. Pod bedenjem pa si ne predstavljamo administrativnih ukrepov razen v bolezenskih primerih, temveč stalno analiziranje vseh teženj, razkrinkavanje skrajnosti, polemike, diskusije itd. To je lahko edina normalna pot usmerjanja mnenj in kompenzacije ekstremnih teženj.

Ko iščemo izhodišča in vsebino Zveze študentov, mislim, da imajo prav tisti, ki zahtevajo »revizijo« od temeljev, vendar mislim, da lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da imamo že postavljene trdne temelje v naši družbeno politični stvarnosti v zaupanju mladih v socializem, zaupanju v prizadevanje subjektivnih faktorjev in pripravljenosti mladih za tvorno vključitev v izgradnjo vrednot, ki jo nosijo na svojih ramenih starejše generacije. Ti temelji so trdno zasidrani v dosežani rasti socializma pri nas, pa četudi položimo na tehtnico vse napake in spodrsilaje v pretekli dobi. Razumljivo bi bili degradirani na nivo »vernih«, če bi ne bilo drugo, prav tako poudarjeno izhodišče, dvom oz. kritika obstoječega. Samo pri tem ne more iti za dvom in kritiko, ki se loti vsega in vsakogar, samo da obstaja. Kritiko in dvom moramo negovati, kot resno opravilo, kot metodo dela, kot (znanstveno) kritiko, temelječo na dejstvih in s ciljem

ustvarjanja novega. Nikoli se nismo in se ne moremo strinjati s pamfletstvom, z objestnim pavšalnim napadanjem vsega, kar nas obdaja, z blatenjem in smešenjem celo največjih pridobitev in vrednot, ki so zrasle v krvi in samoodpovedovanju, z mladostno zaletavostjo, pa naj bo dvakrat avtentična.

Res je, da je takšna elementarna usmeritev manj »revolucionarna«, da pogreša pustolovsko komponento, da daje manjšo možnost za mučniške avreole, je preprosto resno delo mladih ljudi, ki se zavedajo svoje družbene vloge in nalog.

Kljub temu pa bomo prepričani, da tudi ta usmeritev naše organizacije ne pomeni mirnega resnega dela v naših lastnih krogih, ker je res, da so zrastle birokratije in se razrasle birokratske tendence v »nekaterih institucijah« do mere, ko se jih da razrešiti samo z odločno akcijo, ki pa zopet ne more biti čustveno reagiranje, histeričen izbruh ogorčenja, sovraštvo ipd. Od resnega pristopa k problematiki nas ne odvzema niti to, da smo mladi, niti to, da se ne zavedamo vedno posledic in niti to, da so nam zaradi drugih obveznosti dejstva včasih težko dostopna. Če nimamo namena pristopiti k problemu resno, mislim, da je bolje, da ta čas porabimo za rekreacijo.

Moj namen je bil spregovoriti nekaj besed o osnovnih tendencah v Zvezi študentov in prav tako o naši elementarni usmeritvi, ki je prišla na tapeto ob iskanju vsebine naše organizacije.

Razveseljivo je, da smo končno le pričeli razglabljati o teh problemih, sicer je vključena le manjšina študentov, vendar lahko upamo, da se bo ob našem glasnem govorjenju prebudila tudi večina, ki je v danem trenutku najproblematičnejša s svojim molkom in nezanimatostjo.

Tone Zimšek

Družbena struktura in študentje

Ze na prvi pogled je povsem razumljiva in morda že kar preveč preprosta resnica, da družba ni samo vsota posameznikov, ampak je nehomogena in izdiferencirana celota, ki jo lahko strukturiramo glede na njene različne sestavne dele in značilnosti; družbena diferenciacija pa ima relativno stalne oblike, tako da lahko v odnosu med različnimi deli in značilnostmi ugotavljamo razne pravilnosti. Sodobna sociologija si pri raziskovanju družbenih struktur pomaga z različnimi pojmovno hipotetičnimi okviri, ki več ali manj enotno poudarjajo uporabnost pojmov kot: družbena vloga, ki je vsaka trajna ali pa samo začasna funkcija, ki jo posamezniki prevzemajo v družbeni delitvi dela; družbeni položaj kot osnovna enota družbene slojevitosti, ki je vsota vseh družbenih vlog; in pa družbeni sloj, ki ga sestavljajo posamezniki istega ali podobnega družbenega položaja. Sloj ima kot celota včasih povsem določeno funkcijo v družbeni delitvi dela in predstavlja okvir, v katerem se odvija pretežni del vseh družbenih odnosov njegovih pripadnikov; označuje pa ga tudi podoben način življenja in podobne kulturne karakteristike.

Brez dvoma je tudi družba, v kateri živimo, podobno strukturirana, vendar o tej slojevitosti nimamo skoraj nobenih kompleksnejših, na empiričnih podatkih in na osnovi nekega sistema pojmov in hipotez izdelanih predstav.

Povsem jasno je, da tudi študentje predstavlja-

mo poseben družbeni sloj, katerega skupne značilnosti bi vsekakor kazalo podrobneje proučiti: vendar je po drugi strani prav tako jasno, da je le malokatera, po zunanjih oboležjih sicer enotna populacija, notranje tako heterogena kot je ravno študentska.

Verjetno je, da ravno iz teh razmer, ko o strukturi naše družbe, pa tudi študentje sami o sebi, nimamo dovolj ustreznih predstav, izvira vrsta nesporazumov in včasih povsem nasprotujočih si teženj; dostikrat si tudi pomagamo s tem, da poenostavljamo, improviziramo ali pa svoje predstave o zaželenem stanju preprosto projiciramo na dejanske družbene odnose. Zato se mi zdi tudi povsem nezadostno govoriti o tem, da smo študentje pač člani Zveze študentov, ki je kolektivni član Zveze mladine, ta pa je spet sestavni del SZDLJ, in na ta način zaključiti razmišljanje o vlogi študentov v širšem družbenem dogajanju; precej prazno se mi tudi zdi pletanje za kar največjo samostojnost, avtonomnost in avantgardnost študentov in študentske organizacije, če obenem ne povemo kaj več o vsebini tega angažmaja ali pa o njem govorimo le v zvezi z revijo Perspektive.

Če smo v začetku ugotovili, da je družba strukturirana, si te strukture ne smemo predstavljati kot vsote njenih sestavnih delov, temveč kot bolj ali manj skladno celoto, v kateri vsak družbeni sloj opravlja funkcijo, ki mu gre v skladu z družbeno delitvijo dela. Če si s tega vidika ogledamo družbeni status študentov, moramo ugotoviti predvsem, da je ta prehodnega značaja in zato nujno protisloven: študentom omogoča, da se zato, ker niso vključeni v neposredno proizvodnjo, temeljiteje seznanjajo s splošnimi teoretičnimi vprašanji in se bolj ali manj neobremenjeno in nepodkupljivo opredeljujejo za rešitve, ki se jim zde po trezni presoji najracionalnejše. Po drugi strani pa morajo generacije študentov, ki vsako leto prihajajo z univerze v proizvodnjo, nujno nadaljevati tam, kjer so njihovi predhodniki nehali. Praznega prostora med tistimi ki prihajajo in tistimi, ki odhajajo ni in ne more biti, kljub pogostosti in upravičenosti mnenj, da generacija, ki je izvedla

revolucijo vedno teže razume tisto, ki stopa v življenje osvobodena usedlin preteklih političnih dilem. Ravno v tej neobremenjenosti, nepodkupljivosti in poštenosti pa je vse teža študentskega javnega mnenja, ki se v zadnjem času uveljavlja kot povsem realna družbeno politična sila.

Menim, da moramo pred vsakim razmišljanjem o tem, kako oblikovati neke odnose in kakšne naloge si je treba zastaviti, ugotoviti najprej dejanska, že obstoječa razmerja in šele na tej osnovi delati naprej. V podobnem položaju smo v tem času tudi študentje, ko razmišljamo o svoji organizaciji in njenem angažmaju, ki pa seveda ne more biti različen od angažmaja študentov kot posebnega družbenega sloja, na svojski način integriranega v širšo družbeno strukturo.

Ko govorimo o vlogah, funkcijah, položajih in družbenih slojih in omenjamo, da vsi ti elementi družbene strukture sestavljajo bolj ali manj skladno celoto, se obenem jasno zavedamo nevarnosti, ki spremlja vse statično razumljene modele funkcionalne analize. S samo empiričnim in deskriptivnim proučevanjem družbene strukture in ob zane-marjanju ugotavljanja vzročnih povezav pridemo namreč kaj kmalu do ugotovitve, da je v družbi normalno stanje miru, negibnosti in družbene solidarnosti, medtem ko sta spopad in sprememba nekaj nenavadnega in tujega. Nedialektičnost in konservativnost takih interpretacij, ki ne najdejo izhoda iz mreže že izdelanih pojmov in v bistvu samo opravičujejo dejansko stanje, je očitna. Še posebej očitna pa bi postala, če bi na ta način poskušali opredeliti tako mobilno in v širšo družbeno strukturo tako dinamično integrirano populacijo, kot je ravno študentska.

To razmišljanje seveda ni moglo imeti name-na prispevati k nekaterim aktualnim razpravam o strukturi naše družbe in h konkretnim dilemam študentov in študentske organizacije. Upam pa, da nakazuje vsaj enega od možnih okvirov razmišljanja o vseh teh vprašanjih, ki je zamudnejši in na videz morda manj zanimiv od številnih publicističnih in retoričnih improvizacij, nudi pa verjetno osnovo za ploden in tudi znanstveno sprejemljiv dialog.

Peter Jambreč

NE GLEDE NA SUBJEKTIVNA HOTENJA – ŠKODLJIVO POLITIČNO UČINKOVANJE

POMANJKLJIVOSTI DELA ZK

Po mojem mnenju je bila osnovna pomanjkljivost dela naših organizacij v tem, da niso znale dovolj kritično in ustvarjalno prisluhniti razpoloženju študentske mladine, njenim socialnim in idejnim problemom, stiskam in razočaranjem, iskanjem in tveganjem, da bi si — kakor vsaka mlada generacija, ki vstopa v življenje — izoblikovala svojo podobo, ustvarila svojo sodbo o družbenem stanju, ki ga ni (še) sama ustvarila, temveč našla, da bi se vključila v družbeno dogajanje, se angažirala, prispevala svoj delež k razreševanju družbenih antinomij ter tako utemeljila pred seboj in družbo svoja hotenja, svoj angažma in svojo eksistenco. Menim, da je kritična energija mlade generacije veliko družbeno bogastvo, velika družbena sila, ki jo je treba podpirati in spodbujati, a hkrati tudi pravilno usmerjati z zavestjo globoke odgovornosti do družbe kot celote in do vsakega mladega človeka kot žive, enkratne, neponovljive človeške osebnosti še posebej. Za del naših organizacij oz. komunistov v njih je treba reči, da te žive, neposredne problematike, ki so jo doživljale študentske množice, niso videle oziroma niso znale pravilno oceniti. To ni vprašanje elastičnosti ali neelastičnosti, zapiranja vase in podobnih standardnih izgovorov, temveč vprašanje sposobnosti in poguma, vprašanje kreativnosti kakor tudi vprašanje družbene učinkovitosti komunistov. To ni »stogosta«, temveč strah pred osebnim angažmajem, pred samostojnim formiranjem stališč, pred spopadi mnenj, strah pred razmišljanjem, pred borbo. In ker jih je tega strah, ker se na tihem zavedajo svoje nesposobnosti in nemoči (intelektualne in karakterne), zato taki »komunisti« na sestankih o žgočih, problemih molčijo, se izogibajo konfliktov, odprtemu boju mnenj, odprtemu obravnavanju sporov in nesporazumov. Ker pa vendar morajo vzbujati videz aktivnosti in delovanja, »delujejo«, »poslušajo«, razpravljajo o formalni disciplini, članarini in podobnem ter organizirajo »videjna« izobraževanja, »delujejo«, »poslušajo«, razpravljajo o formalni disciplini, članarini in podobnem ter organizirajo »videjna« izobraževanja in prosvetljevanje o čim splošnejših principih in postavkah čim dlje od idejnih problemov in spopadov, ki vznemirjajo, pretresajo in konkretno družbeno angažirajo študentske množice.

PREMALO ZNANSTVENOSTI

Če danes ugotavljamo, da je del študentske mladine (nekomunistov in komunistov) zašel pod vpliv konceptov, ki jih razvijajo vodilni ideologi Perspektiv, se začel zanje opredeljevati in aktivno družbeno angažirati (razprave o inteligenci na Ekonomski fakulteti, zborovanje na komparativistiki, nekateri članki v Tribuni itd.), tedaj je treba enega poglavitnih vzrokov za to iskati prav v nesposobnosti nekaterih naših organizacij in komunistov, obvladati in pravilno usmeriti kritično energijo študentske mladine — ne z zapiranjem diskusije, prepredovanjem borbe mnenj, vsiljevanjem že izdelanih stališč, temveč s konkretno, odkrito, brezkompromisno marksistično analizo obstoječih anomalij in protislovij, njihovih virov, družbenih nosilcev, objektivnih konsekvenc in predlogov za najboljše možno rešitev.

To seveda ne pomeni, da takega dela in takih analiz na naši fakulteti ni bilo ali da ni na naši fakulteti komunistov, tako med študenti kot učitelji, ki kritično in ustvarjalno ne bi sodelovali pri reševanju znanstvenih in družbenih problemov, pa tudi pri usmerjanju kritične energije mlade generacije na naši fakulteti. Vendar ostaja dejstvo, da je bilo takega dela in takih analiz kljub vsemu premalo, čemur je v precejšnji meri vzrok preobremenjenost mnogih najspodobnejših komunistov s številnimi družbenimi obveznostmi, ki se jim dostikrat ni moglo odtegniti. Komunisti na naši fakulteti se pač ne morejo pohvaliti, da pripadajo sloju »socialno nevezanih in prostih, izven tehnokratskega sistema politike, proizvodnje in potrošnje stoječih kulturnih delavcev«, ki po oceni ideologov Perspektiv

tiv tvorijo socialno osnovo »kritične kulture«.

Danes je med delom študentov precej negotovanja zaradi ukinitve Perspektiv in sicer predvsem zaradi postopka. Vendar bi bilo napačno, če bi to tolmačili kot solidiziranje z vsebino in idejnimi koncepti Perspektiv, zlasti tistimi, ki jih razvija vodeča grupa. Večina študentov se hkrati, ko izraža nezadovoljstvo zaradi ukinitve, zelo jasno in odločno distancira od teh konceptov. Vendar nam vprašanje postopka (tudi če se z njim ne strinjamo) ne sme zamegliti dejstva, da so prav ti koncepti (ki jih Perspektive izgrajujejo že vsa leta svoje obstoja) začeli v zadnjem času objektivno učinkovati politično kot opredeljevanje za stališča, ki so nekoherentna z našim družbenim sistemom, in ki bi privedla našo družbo, če bi jih realizirali, do zelo nevarnih protislovij, ki bi nas vrgla daleč nazaj, ki ne bi pospešila, temveč zavrla demokratične procese ter dejansko onemogočila »storno« razreševanje obstoječih anomalij in protislovij.

ENAČENJE MARKSIZMA S STALINIZMOM

Osnovna teoretična napaka teh konceptov je istovetenje marksizma, zlasti pa jugoslovanske marksistične družbene misli z njegovo stalinistično deformacijo, z birokratičnim dogmatizmom. Nikjer ni zaslediti nikakršnega resnejšega napora, objektivno oceniti družbeno funkcijo, ki jo je marksistična družbena misel odigrala pri nas med obema vojnama, v NOB in po vojni. Nasprotno, v smislu istovetenja z birokratičnim dogmatizmom se marksizem v vsem povojnem obdobju ocenjuje kot glavna ovira za »storno« razreševanje obstoječih družbenih antinomij, ki onemogoča, »da bi se slovenska družba lahko razvila na osnovi sedanje strukture v gospodarsko, socialno in moralno integriran in sproščen organizem«. Prisotnost marksistične misli na Slovenskem se ocenjuje kot »nasilno in nesmotrno vnašanje tradiciji slovenske kulture tujih (!) pojmov, kriterijev in vrednot, ki so bili importirani in glede na stopnjo našega razvoja primitivni... ki so onemogočili rust celi vrsti kulturnih kategorij (filozofiji, sociologiji, pravi, politični analizam itd.) ter povzročili osiromašenje že tako nerazvite slovenske kulture in njenih tvorih sil.« Ali avtorji vedo, kakšna je bila vloga in usoda nemarksističnih ideoloških konceptov v stari Jugoslaviji in med drugo svetovno vojno, ali jim ni znano, da so vzdržale pred sodbo zgodovine samo tiste, ki so se naslonile na marksistično filozofsko in družbeno-politično misel?

O VLOGI ZK

V skladu s pojmovanjem marksizma kot ideologije birokracije (»birokratični dogmatizem«) je tudi dosledno zanikanje kakršne koli progresivne vloge Zveze komunistov v povojnem obdobju. Pojmovanje, da ZK s svojo akcijo progresivno usmerja razvoj slovenske družbe, označujejo ideologi Perspektiv kot »birokratsko fikcijo«. Ne »politično ideološka izhodišča« (organizirana zavestna akcija pod vodstvom ZK), temveč »socialno in gospodarsko dogajanje zadnjih desetletij s svojimi raznovrstnimi težnjami in zgodovinskimi determinantami«, je po njihovem mnenju »glavni vzrok dejanskega stanja«. Ne organizirane politične sile, temveč »družba« je premagala administrativno fazo socializma, »družba je z ustavnimi, upravnimi in organizacijskimi načeli zadnjih let ustvarila načelne okvire... za strukturiranje in komponiranje novega družbenega sistema« itd. V zvezi s tem je značilna teza, »da se vladajoča socialna grupa mora nujno zbirokratizirati, da pa ni nujno, da bi se zbirokratizirala vsa družba«. Za ideologe Perspektiv so komunisti zgolj »politična sila administrativnega socializma... ki še naprej obstaja kot vazen, čeprav pogosto prikrit sestavni del slovenske kulturne situacije« ter »onemogočajo spontano rast socialnih odnosov«.

V skladu s tem je tudi pojmovanje, da je prehod od faze administrativnega socializma v današnje stanje posledica spontanega pritiska slovenske socialne in kulturne tradicije (»zgodovinskih determinant«), ki ni dopuščala — zaradi vključe-

nosti v evropski kulturni krog — dolge dominacije administrativnega birokratizma (kot na Vzhodu), nikakor pa ne posledica organizirane politične akcije zavestne politične sile (ZK). Ta naj bi se po mnenju ideologov Perspektiv zgolj taktično umaknila, ker je sprevidela, da po starem, t.j. z metodami administrativnega socializma, ni mogoče več vladati. Sicer pa je po njihovi sodbi tudi še danes »navajena, da si lasti absolutno iniciativo in kontrolo« ter skuša »preprečiti vsako konkretno obravnavo negativnih pojavov«.

Takšna ocena družbene vloge Zveze komunistov je historično popolnoma nezdružna. Kako naj bi taka, do kraja zbirokratizirana politična sila začela in celo izbojevala izredno težak boj proti administrativno-birokratičnim tendencam, ki se nujno pojavljajo v prvi fazi socializma neposredno po revoluciji v vsaki relativno zaostali deželi? Katera politična sila v Jugoslaviji je samostojno, ustvarjalno koncipirala in uveljavila, priključila v življenje, sistem delavskega samoupravljanja? Katera socialna »grupa« je morala pri tem premagovati najrazličnejše ovire, dvome, »začetne neuspehe in poznejše deformacije? Ali avtorjem takih ocen ni znano, s kolikšno energijo in odločnostjo se je morala ZK še v zadnji ustavni kampanji boriti proti resnično birokratičnim tendencam, ki so skušale zavreti razvoj sistema samoupravljanja? Mar je to vse nastalo samo od sebe, kot rezultat nekakšnega anonimnega družbenega »dogajanja? In ali ni taka ocena vloge ZK poskus diskreditirati ZK in jo izločiti iz slovenskega »socialnega in kulturnega prostora? Ali je mogoče, da bi take koncepte mogle ostati brez škodljivih političnih posledic, brez ko začno angažirati ljudi, brez ko se začno ljudje zavestno opredeljevati zanje? Ne glede na to, kakšne so subjektivne namere in želje njihovih avtorjev!

»IDEJNOST« PERSPEKTIV

Mnoge študente, ki so podlegli vplivu Perspektiv, so fascinirale zlasti nekatere lucidno napisane, parcialno dostikrat presenetljivo točne diagnoze posameznih negativnih pojavov in anomalij v našem družbenem življenju. Apelirale so na kritično energijo mlade generacije in javnosti sploh. Vendar so bile povečini napisane tako, da so hkrati angažirale za koncepte, ki so v bistvu anarhoidnega, utopičnega značaja in ki bi nas privedli, če bi jih uresničili, v težke socialne in politične krize, v katerih bi se morali znova boriti za tisto, kar smo že izbojevali in utrdili.

Tako je npr. vodilnemu progno Perspektiv komunistem zgolj mit »paradiža na zemlji... ki nosi vse značilnosti božje absolutnosti« (to je skriti smisel »absolutnega« v prvem verzu Salamunove Dume), komunistem je po svoji čustveni moralno religiozni metafizični komponenti... »identičen, z življenjem v nebesih po poslednji sodbi, kajti... »Marx se še ni razbremenil vseh metafizičnih atributov« itd. itd.

Aprioristična identifikacija marksistične družbene misli z njegovo stalinistično deformacijo, zlasti pa popolnoma napačna ocena objektivne družbene vloge ZK v povojnem obdobju je vodilno grupo Perspektiv privedla do subjektivne predstave, da je ona sama v sedanjem zgodovinskem momentu edini resnični protagonist družbenega napredka in boju proti birokratizmu in da edino ona lahko pokaže pot iz današnjih protislovij v resnično demokratično in humano človeško skupnost. Samovoljne konstrukcije in rekonstrukcije slovenske kulturne in politične zgodovine, ki so največkrat v nasprotju z najelementarnejšimi zahtevami znanstvene metodologije, zlasti pa shematične črno bele ocene današnje situacije, v kateri nastopajo oni sami kot edina svežla točka, nimajo nobenega drugega namena, kakor da podpirajo ta ganljivo sentimentalni mit o samem sebi. Vendar pa v imenu te svoje subjektivne predstave nastopajo s takšnimi nekulturnimi metodami in zahtevajo zase takšna diktatorska pooblastila, kakršna si niso nikdar lastili komunisti niti v prvem porevolucijskem obdobju. Zakaj označujejo prenehanje izhajanja ene izmed (številnih) slovenskih revij (upravičeno ali ne) kot »najresnejšo

krizo v slovenski javnosti in kulturnem življenju sploh? Mar ne samo zato, ker smatrajo to revijo za svojo izključno pravico, za svoj nedotakljiv privatni dominij, nad katerim ne bi smela imeti družba nikakršne ingerence in kjer lahko neodgovorno počenja in pišejo vse, kar se jim poljubi? Ali nimajo tudi po ukinitvi »svoje« revije vse možnosti (recimo rajši enake, kot vsi drugi občani), da konstruktivno sodelujejo s svojimi članki, razpravami in literarnimi deli v vseh drugih slovenskih revijah in časnikih, ki jih ne manjka, če jim gre v resnici za to, kar pravijo?

VPLIV TEH KONCEPTOV

Bilo bi seveda napačno, če bi precenjevali vpliv in družbeno pomembnost teh konceptov. Kljub velikim ambicijam in lastni subjektivni predstavi je akcijski radij skupine prilično omejen in brez širšega družbenega učinka. Gre bolj za latentne tendence, izvirajoče iz določenih nerešenih objektivnih protislovij naše družbe, kakor za stvarno družbeno silo, ki bi bila v večji meri sposobna spremeniti smer našega družbenega razvoja. Vendar pa tudi ne gre podcenjevati njenega vpliva na del kulturne javnosti in zlasti na študentsko mladino predvsem zaradi dejstva, da je akcija skupine vendarle izraz določenih objektivnih protislovij naše družbe in ker ima svojo objektivno družbeno logiko, ki se ji ni mogoče izogniti ali jo kratko malo ignorirati. Menim, da je največja škoda, ki jo povzroča skupina s svojim delovanjem v tem, da usmerja kritično energijo mlade generacije (in to njene najbolj mislečega dela), pa tudi dela kulturne javnosti sploh na napačen tir, ter ji tako onemogoča, da bi ustvarjalno in konstruktivno delovala tam, kjer je najbolj potrebno in kjer bi resnično lahko tvorila in učinkovito sodelovala pri razreševanju nerešenih protislovij današnjega časa in človeka, se tako sama formirala in pomagala formirati našo družbo v smislu še čistejšega, še globlje fundirane socialističnega humanizma.

NEKAJ MISLI V GIMNAZIJSKEM ŽARGONU

GAUDEAMUS IGITUR

C. W. Kindleben je 1781 izoblikoval pesem *De brevitae vitae* (O kratkosti življenja) in od takrat je to postala pesem maturantov, himna ob slovesu iz srednje šole. Poleg kolikor toliko ubranega petja iz gri, ki so prebrodila mutiranje, četrtošolci običajno namenijo svojim naslednikom še najrazličnejše napotke za življenje, ki jih samo s šolsko izobrazbo in nižješolsko pametjo prvo, drugo in tretješolci pač še ne morejo poznati.

Gimnazija v Sentvidu pri Ljubljani je ena od enajstih verificiranih v Sloveniji. Zgrajena je bila leta 1957 in od takrat vsako leto pošlje v svet približno šestdeset maturantov. V času svojega obstoja je preživela že dve različni maturi — »staro« (izpiti iz posameznih predmetov) in »novo« (naloge in zagovor). Letošnje šolsko leto pa je vsem maturantom v Sloveniji prineslo nekaj svojih las ali vsaj razburjenja. Seže v začetku drugega polletja je namreč prišlo dokončno obvestilo o obliki mature, ki letos ostane še neizpremenjena.

Direktor gimnazije v Sentvidu, tov. Stane Medved, je o obliki mature povedal takole:

»Ob današnji strukturi zaključnega izpita, ki obsega le ključno nalogo, domače delo in njegovo obrazložitev, se postavlja vprašanje — ali so ocene, ki jih dobijo kandidati pri zaključnem izpitu, ustrezno merilo uspeha, ki so ga dijaki dosegli iz celotne snovi. Ocene pri zaključnih izpiti se namreč ne ujemajo z ocenami v zaključnem razredu, torej sedanjí zaključni izpit ne daje resnične podobe znanja kandidatov.«

Nedvomno drži, da je samo zagovor naloge znatno lažji, kot izpiti iz vseh predmetov. Pravilna oblika bi bila ustrezna kombinacija obojega, naloga in izpiti iz predmetov, ki jih bo maturant potreboval pri nadaljnjem študiju na fakulteti. Taka matura bi tudi spodbudila oziroma povzročila intenzivnejši študij v vseh štirih letih šolanja.

Sentvidski četrtošolci so se pri izbiri predmeta za svoje maturitetne naloge največ odločali za biologijo, kemijo, zemljepis, fiziko in fiziko, svoje zastopnike pa imajo tudi filozofija, predvojaška in telesna vzgoja. Važnejše in precej težavnejše vprašanje, ki ga morajo reševati maturanti, pa je nadaljnje šolanje. Povezava med srednjimi in visokimi šolami je precej slaba, saj bi lahko študentje fakultet pripravljali za srednješolce (ne samo maturante) med šolskim letom različna predavanja o študiju na univerzi. Doslej so srednješolci, ki niso bili pousem odločeni za smer nadaljnjega študija, v glavnem lahko le samoiniciativno prebirali najrazličnejše članke o važnosti izbire pravega poklica in izpolnjevali ankete Zavoda za poklicno usmerjanje mladine. Direktni razgovor s študenti posameznih fakultet bi bili za srednješolce nedvomno veliko koristnejši in primernejši.

V zadnjih dneh maja in v začetku junija vlada na vseh srednjih šolah posebno vzdušje. In tako tudi na gimnaziji v Sentvidu. Maturantje so izpitne naloge že oddali, pišejo svoje zadnje šolske naloge in polnijo table s formulami in kilometrskimi funkcijami. Vse pa vznemirja misel na zaključni ceremonial. Glave se stikajo in skušajo sestaviti kar najduhoviteje poslovilni govor, v telovadnici so mize za namizni tenis že prestale nekaj poizkusnih pevskih vaj. Gaudemus igitur počasi polni srca in daje slovesno vzdušje.

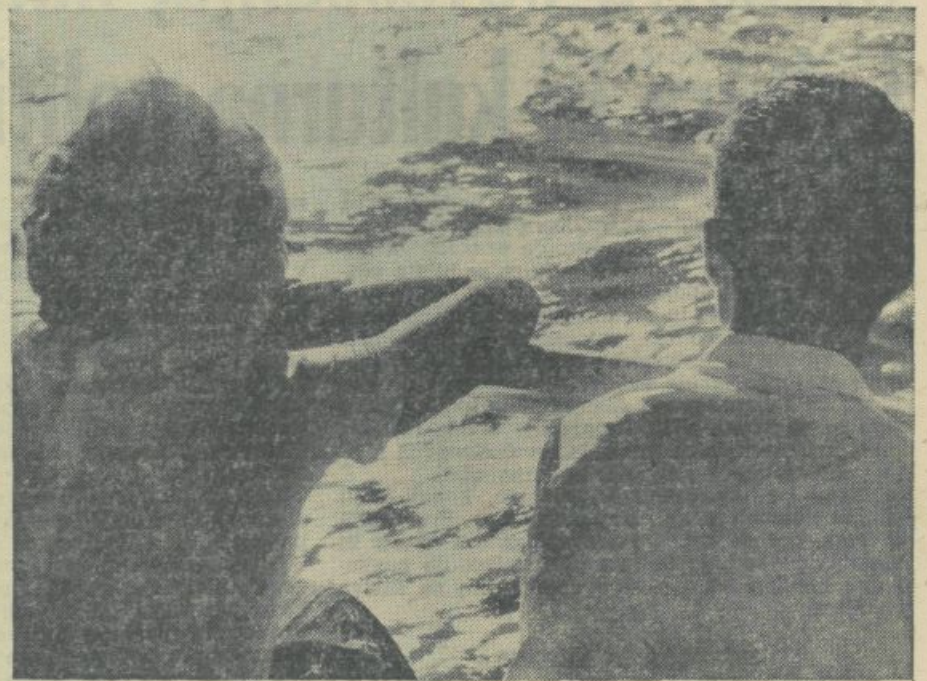
Posebni znamenitosti sta maturantski izlet in zaključni ples. Prvošolci so sklenili mesečno prinašati denar za končni izlet, a se jim je zdelo predrag. In maturanti povsod stojijo pred dejstvom — premalo denarja. Nekateri poskušajo z nastopi, drugi odhajajo na množične delovne akcije v razne vrtnarije ter pišejo prošnje gospodarskim organizacijam in forumom. Znamo je pač, skoraj že tradicija, da študentje nimajo denarja. Treba se je znajti, kakor koli že. Seveda pa v takih primerih prispevajo svoj delež tudi dobri stricji in telke. Del dobičenega kapitala je potrebno (v upanju, da se vsaj povrne) vložiti v maturantski ples. Predniki letošnjih maturantov v Sentvidu so dobili na ples goste rokohtre, ki so mimogrede odstranili iz garderobe nekaj plaščev in prihranili prirediteljem skrb — kam z denarjem.

Po šolskih hodnikih hodijo maturanti, lečejo jim zadnji dnevi bivanja na šoli. Nekateri se veselijo konca, drugi se ološno spominjajo štirih let. Tretješolci jim nikakor nečejo verjeti, da sedanja matura ni nič lažja, kot bo nova. Profesorji skušajo biti prizanesljivi, a jim ne uspeva povsem. Pravi, da so ti dnevi odločilni, kljub temu, da četrtošolci zatrjujejo, da bi vsaj v zadnjih dneh, v zadnjih izpraševanjih in šolskih nalogah lahko upoštevali, da teče četrto leto, poslednje leto na gimnaziji. Toda — red mora biti!

Maturanti uničujejo v »kadičnicah« zadnje čike in prvošolke jim z nežnimi pogledi nastavljajo mreže. Ostalo jim je le še malo časa.

In ko bodo četrtošolci s tridimi cilindri, odločnimi koraki in naglji v gumbičih, četrtošolke pa v novih oblekah, z visokimi petami in bleščočimi očmi, stopili po parih v vrsto in združili glasove v svečani Gaudemus igitur, bodo okoliška okna in cesta polna opazovalcev. In morda bo tudi tokrat prišel mimo sinolasi možak in se otožno nasmehnil: »Maturanti! Kako velik dan je zanje danes.« Nato bo pomolčal in tiho dodal: »...pa vendar tako majhen!« A povorka bo šla naprej in pela svečani Gaudemus igitur. Nova štiri leta šolanja so minila!

Maturanti bodo z dvignjenimi glavami, opravičeno maturo in zaključnim spričevalom vstopili na izbrano fakulteto. Tam pa bodo zopet ozeleneli. Iz maturantov se bodo prelevili v — BRUCE. S.P.

Uspela volilna konferenca

V petek je bila v Mariboru volilna konferenca ZK mariborskih višjih šol, na kateri so delegati razpravljali o novih metodah dela v org. Zveze komunistov, o strukturi pedagoškega kadra, o socialnih problemih, ter o reševanju aktualnih vprašanj naše stvarnosti. Prav tako pa so delegati izvolili svojega predstavnika za VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Izvoljen je bil BLAGOTINSEK CIRIL, študent višje tehniške šole.

V razpravi o novih metodah dela so delegati jasno poudarili, da so že preizkušene metode dela v naši sodobnosti zastarele in da je posebno nujno pri visokošolskih zavodih ustvariti nov koncept dela. Cilji, ki so bili jasno postavljeni v naši revoluciji, so popolnoma drugačni od ciljev, ki jih ima naša stvarnost. Ti cilji so precej daleč in zato moramo razgibati delo z akcijami, v katere vključujemo široke množice ljudi. Prav tako pa je treba v sestajanju študentov komunistov in nekomunistov vnesti zdravo razpravo, ker se ta drugače izrodi v popolno reakcionarno gledanje na stvarnost. Zato je treba skupaj s pedagoškim kadrom ta vprašanja temeljito analizirati ter se postaviti na stališče takšnega analiziranega pogleda na stvarnost. V naši sodobnosti se pojavljajo mnoga filozofska vprašanja, ki so še marsikje ostala odprta in ki jih mlad človek po svoje razlaga, zato lahko pride do močnih reakcionarnih teženj mladine. Zato se morajo kakor pedagoški kader, tako tudi Zveza študentov in Zveza komunistov čimbolj poglobiti v ta nova vprašanja, saj odgovore za njih ne moremo iskati samo v Kapitalu ali podobni marksistični literaturi, ter jih razjasniti tako, da bodo vsakomur jasna. Razprava o teh vprašanjih mora postati sproščena, ne biti zaprta v pasivnost poslušanja. Le na ta način bomo lahko dosegli popolnoma realen pogled na našo stvarnost. S tem ne mislim reči, da se naj sestanki, kot zastarela oblika dela odpravijo, ampak jih je treba vse temeljiteje pripraviti, razpravljati na njih popolnoma sproščeno o aktualnih družbenih vprašanjih. Moramo se poglobiti v miselnost ljudi ter z njimi razpravljati in menjati napačna mnenja.

Delegati so tudi razpravljali o inverziji študija in o različnih odnosih različnih fakultet do takšnega študija. Inverzija študija je bila potrebna, saj bi nam drugače v strukturi našega gospodarstva manjkala stopnica v lestev strokovnjakov, ki so našemu gospodarstvu nujno potrebni. Res pa je, da nekatere fakultete inverzijo študija popolnoma negirajo in v novih statusih študija popolnoma zanikajo pomen I. stopnje. Mariborske šole pa so s svojim obstojem dokazale, da inverzni študij ni bil preuranjen, saj so doslej dale že skoraj sedemsto diplomantov, katerih velika večina se je zaposlila v praksi. Posebno pozornost so delegati posvetili mentaliteti fakultet in višjih šol, saj vemo, da so nekatere fakultete in višje šole imele samo naslov in ga še imajo, strokovnosti pa ne dajo. V dobri veri, da bo iz take šole prišel strokovnjak, teh v velikih primerih ni. Zato so delegati razpravljali tudi o tem, da bi na višjih šolah uvedli nekaj podobnega, kot je verifikacija gimnazij, vsaj v minimalnih mejah. Na ta način bi lahko zagotovili dobro strokovno izobrazbo.

Problem socialno ogroženih študentov v Mariboru je še vedno poglavitna točka večine dnevnih redov raznih sej in zasedanj. Odgovorni organi se res trudijo, da bi ta problem čimprej rešili, vendar do sedaj te razprave niso prinesle večjega uspeha. V Mariboru so višje šole že štiri leta, stu-

dentskega doma pa ni bilo. Letos v jeseni, bo namreč končno dograjen. Na ta način se bo vsaj delno rešil problem stanovanja in družabnih prostorov, ki jih mariborski študentje sploh ne poznajo. Tudi prehrana predstavlja resen problem, saj jo v novi samopostrežni restrukturaciji plačujejo precej drago. Socialni problem študentov se bo v veliki večini rešil letos, saj so že razpisani krediti, ki bodo mnogim študentom olajšali študij.

Pri prehodu na drugo stopnjo, VEKS jo misli uvesti drugo leto, so bili delegati mnenja, da bi moral študent, ki je končal I. stopnjo biti eno leto v praksi in si s tem pridobiti določeno prakso in šele nato bi se lahko vpisal na drugo stopnjo. Prav tako je potrebno uvesti tudi večjo specializacijo v študiju, ki jo gospodarstvo nujno zahteva.

niš

PO POTEH PRVEGA POHORSKEGA BATALJONA

Ob Dnevu mladosti je Odbor Zveze študentov mariborskih višjih šol organiziral pohod po poteh legendarnega Prvega pohorskega bataljona. Pohoda so se udeležili študentje mariborskih višjih šol in predstavniki kluba slovenskih študentov, ki študirajo v Zagrebu. Pot je vodila od vnožja Pohorja, preko Ruške koče, partizanske bolnišnice »Jesen«, Treh kraljev, Črne je jezera, Osankarice in Treh žeblov nazaj proti Mariboru.

Prvi večer so udeleženci pohoda pripravili pri Treh kraljih kres s kulturnim programom. Kljub dežju in celodnevni hoji so bili vsi dobro razpoloženi. Posebno prisrčen in sproščen je bil stik s preživelimi borci prvega Pohorskega bataljona, ki so obujali spomine in odgovarjali na vprašanja o bitkah na Pohorju. Drugi dan je bila komemorativna svečanost na Treh žeblih, kjer je padel Prvi pohorski bataljon.

Ta dva dneva sta pokazala, da v priateljški skupini mladih ljudi v pravem pomenu besede lahko zaživi bratstvo in pristnost. Ves čas pohoda je vladala med udeleženci bliskovitost in iskrenost, pa čeprav so se nekateri prvič srečali. Pogovori so tekli o marsičem. Nekateri so se pogovarjali o težavah med študijem, drugi o svojem prostem času in tudi o svojih najintimnejših stvareh. Zares škoda, da je dež preprečil zadnji del pohoda od Treh žeblov do Peska.

Ta pohod je povsem upravičil svoj namen. Udeleženci so se vrni v lepimi spomini in vsi so ob slovesu izrazili željo, da se prihodnje leto zopet srečajo na podobnem pohodu: Prijateljstva in mladosti.

D.E.

V ŠTUDENTSKEM NASELJU JE PREMALO PROSTORA

Mnogo maturantov se bo po končani srednji šoli vpisalo na univerzo. Velik del teh pa v Ljubljani ne bo imel stanovanja in če bodo odpovedali strici in tete, bo verjetno njihova prva pot na upravo študentskega naselja. Zanimalo nas je, kakšna bo njihova usoda in zato smo vprašali tovariša Franca Krumbergerja, upravnika doma študentskega naselja, kako je v naselju s prostorom.

»Kljub temu, da študentsko naselje lahko sprejme do 1500 študentov, lahko ob vpisu na univerzo običajno sprejmemo samo 150 novih prebivalcev. Letošnje leto je bilo nekoliko boljše — sprejeli smo jih, (skozí vse šolsko leto) okoli 500. Da bi zadostili potrebam, bi do leta 1970 morali povečati kapaciteto študentskega naselja na 2500. Razen tega vsi sedanji prostori ne zadovoljujejo, ker so samo preurejeni društveni prostori. V njih spi včasih tudi 20 študentov, potrebam sodobnega življenja (v vseh pogledih) pa zadostujejo samo sobe za dva

— Kakšni so stroški za življenje v naselju?

»Samo stanarina znaša 2700 din mesečno. Hrano študenti lahko dobe v naši menzi ali pa kjerkoli hočejo. Kosilo stane v menzi naselja 150 din, večerja 100 din. S takimi cenami komaj krijemo izdatke in zato je menza v naselju večni kamen spotike.

— Je življenje v naselju pestro?

»Da, kljub temu, da nimamo primernih prostorov. V naselju večkrat gostujejo Drama, Mestno gledališče, Mladinsko gledališče, Opera in druge skupine. Imamo fotoklub, ki dobro dela in je priredil že več razstav. Prav tako dela radioklub.

— In šport?

»Najpopularnejši je nogomet. Že večkrat so študentje med seboj organizirali različne turnirje v našem nogometu. V bodoče bodo pogoji za šport boljši, ker bomo zgradili, poleg treh igrišč, ki jih že imamo, še dve manjši telovadnici.

— Za konec nam, prosim, povejte — kakšni so pogoji za »vstopa« oziroma sprejem v naselje?

»Zaradi neurejenih razmer s prostorom je za sprejem v naselje važno potrdilo o materialnem stanju študenta. Mimo tega rabi maturant za sprejem še maturitetno spričevalo. Potrdilo o vpisu na univerzo ni potrebno, ker je vpis kasneje, kakor pa rok za sprejem v naselje. Petčlanska komisija prvo nedeljo v juniju v dnevnem časopisu objavi razpis za sprejem. Po roku — 1. avgusta pa na osnovi prošnje, ne glede na vrstni red, kako so prispele, izbere nove prebivalce naselja.«

R. O.

Franci Pivec

Izjava

Dogodki zadnjega časa, ki so privedli do dejanske ukinitev slovenskega mesečnika Perspektiv, tehnično likvidacijski postopki zločince te revije Državne založbe Slovenije tar njeno ukrepi, so grobo kršili načela in prakso delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja — o čemer je javnost nedvoumno obveščena z materiali, objavljenimi v dnevnem tisku — in sprožili najresnejšo krizo v slovenski javnosti in kulturnem življenju sploh. V zadnjih dneh pa so ti dogodki prerasli v razsežnosti, ki so temeljno nasprotne smislu in poslanstvu sleherne in tudi slovenske kulture. Aretacije sodelavcev Perspektiv, hišne preiskave, zaplenbe, zasliševanja na osnovi obtožbe sovražne propagande in drugi pritiski policijske narave, ki smo jim priča in ki se v pidih sedmih letih že tretjič ponavljajo (revija Beseda, Revija 57, Perspektiv) kot zadnje sredstvo za zadušitev ustvarjalnosti v kulturi in javnem delu, so ustvarili v našem družbenem življenju edinstveno in nezasišeno situacijo. Zato smo podpisani književniki Peter Božič, Taras Kermauner, Vital Klabus, Ljilja Kovačič, Primož Kozak, Marjan Rožanc, Veljko Rus, Dominik Smole, Rudi Seligo in Dane Zajc pristigli v skladu s dolžnostmi in odgovornostjo svojega poklica jasno in nedvoumno opredeliti svoja stališča v nastalem položaju. V ta namen dajemo in podpisujemo naslednjo

IZJAVA

Priča smo izvenzakonskemu in ustavnim načelom nasprotujočemu postopanju proti slovenski reviji Perspektiv.

Mesečnik Perspektiv je nastal z namenom, da bi sistematično odpiral našo sodobno kulturno in družbeno problematiko, skupaj z leposlovno ustvarjalnostjo odkrival smisel naše polpretekle dobe in možnosti nove, izvorne, resničnejše in kulturnejše družbe, za katero smo brez izjeme zavezani vsi sodobniki.

Ta svoj namen je revija uresničevala z odprto in kritično obravnavo naše problematike, v prepričanju, da normalno zorenje sleherne družbe temelji na sprotne osveščanju in sprotne reševanju družbenih konfliktov. Skozi štiriletno izhajanje in na blizu pet tisoč straneh revijskega tiska, so sodelavci dokazovali svoje prepričanje, da je sleherno zatiskanje oči pred resničnimi problemi naše družbe usodno in da akumuliranje nerešenih problemov ne koristi nikomur, ustvarja destruktivne tendence, onemogoča konstruktivno kritično delovanje ljudi in razkraja človekove ustvarjalne moči.

V skladu s tem spoznanjem je revija odpirala med drugim probleme lastništva in oblastništva kot dediščino lastniške družbe, probleme, ki so zvezani z liberalizacijo naše družbe (refikacija, komercializacija, tehnokratizem, nacionalizem, amerikanizem). Na področju beletristike je dosledno in vztrajno gojila in spodbujala tisto umetnost, ki je v čim resničnejšem stiku s problemi časa in človeka v njem. Revija je stremela za tem, da bi v svoji dejavnosti stopnjevala kritičnega duha, ki je osnova sleherne aktivne demokracije. Dokazovala je, da je usodni prehod iz administrativnega v samoupravni socializem mogoč le tedaj, če je razvita visoka stopnja kritičnosti, visoka stopnja javne kontrole in stvarne iniciative.

Sočasno s konstituiranjem nove Ustave in deklarativno uveljavitvijo temeljnih principov socialistične družbe, revija ni mogla opravljati stvarne vloge samo z načelnimi filozofskimi in etičnimi razpravami. Vsebinska Perspektiv se je zato vedno bolj pomikala v smer konkretnije obravnave posameznih negativnih pojavov naše družbe. Ker se ni hotela zožiti samo na kritično pozitivistični kaleidoskop, je objavljala tudi obsežnejše prispevke s področja kmetijstva, gospodarstva in s področja dejavnosti kulturnih institucij na Slovenskem.

To preusmerjanje je omogočilo Perspektivam znatno širši krog bralcev, intenzivnejši stik z drugimi slovenskimi in jugoslovanskimi revijami kot tudi konstruktivnejšo udeležbo Perspektiv v družbenem dogajanju.

Birokracija, navajena, da si lasti absolutno iniciativno in kontrolno, je z vsemi sredstvi skušala omenjeni proces preprečiti. Obtožuje in kleveča Perspektiv kot neoblogirano, prokapitalistično, prokrajnsko, skratka kot reakcionarno delovanje, katerega cilj naj bi bil prevzem oblasti, vzpostavitev večpartijske demokracije ali celo kastovske družbe.

Da bi se izognila nevsebinskim in prestižnim konfliktom, je revija na zahtevo Državne založbe Slovenije zamenjala uredniški odbor in izločila iz pripravljenih števil nekatero prispevke z izrazito polemično ostitjo. Več ni bilo v njeni moči, ker sodelavci kajpada ne morejo negirati svojega dela in delovati v nasprotju s svojimi prepričanji.

Kampanji diskvalifikacij so se žat pridružili tudi nekateri politični funkcionarji. Tudi njihove izjave so po vsebini netočne in so skušale tudi za vrhne prispevati k čimhitrejši likvidaciji Perspektiv, katerih sodelavci dejansko predstavljajo skoraj polovico aktivnih slovenskih književnih ustvarjalcev.

V prvi fazi so onemogočili izhajanje Perspektiv s tem, da je bila blokirana tiskarna ter odvzeta reviji založba in subvencija. Svet sodelavcev se z nastalo situacijo ni mogel sprijazniti, o čemer je podrobno in točno obvestil slovensko javnost. Z zbiranjem denarnih sredstev med sodelavci je nameraval v samozaložbi izdati zbornik, v upanju, da se bo medtem položaj normaliziral in da bo dobil drugega izdajatelja. Reakcija na ta sklep Sveta sodelavcev je bil prehod od administrativnih ukrepov na policijske.

Vsi ti postopki opozarjajo podoziranje na očitna nasprotja med zapisanimi in izrečenimi programi in izjavami na eni strani ter dejanji na drugi, kar se ta trenutek kroži tudi v obravnavanju kulture slovenske družbe. Podpisani te metode ne morejo označiti drugače kot vsega obžalovanja in obsodbe vreden napad na ustalene in v naši zgodovini potrjene norme, kot skrajno vsiljivo negiranje slovenske tradicije in duha, ki jo je oblikoval. Poudariti moramo, da so opisani postopki v kulturni rasti slovenske družbe tudi sicer neobičajni in nezani. Posebno nevzorne pa so te metode tudi zaradi tega, ker poskušajo z zastraševanjem pasivizirati mlade kulturne ustvarjalce in mladino sploh, kar bi lahko imelo usodne posledice za oblikovanje naslednjih obdobj slovenske družbe.

Sorodno nastaleca položaja čitno podpisani za potrebno, da izjavimo naslednje:

Prvič. Vse navedene ukrepe smatramo za nezamislivo in družbeno destruktivne. Posledice teh ukrepov ne morejo koristiti niti tistemu, ki jih izvaja, niti tistemu, ki jih je deležen, niti družbenemu dogajanju v celoti.

Drugič. Vsi ti ukrepi blokirajo v osnovi pozitiven proces demokratizacije, onemogočajo soprostno iniciativno in kulturno in družbeno življenje

in celotno dogajanje potiskajo v slepo ulico družbenega mrtvila, navidezne demokracije in vsesplošne pasivizacije.

Tretjič. Odločno zahtevamo takojšnjo izpustitev iz zaporov sedanjega odgovornega urednika Tomaža Salamuna in člana Sveta sodelavcev Jožeta Pučnika. Zahteve ne postavljamo le zaradi osebne prizadetosti, pač pa predvsem iz globokega prepričanja o škodljivosti takšnih postopkov, ki celotno vsebinsko problematiko paralizirajo, sproščajo nevsebinskost in jalovo ter neustrezno politizirajo našega življenja.

Cetrlič. Kot integralni del naše družbe zahtevamo enake pravice, pogoje in možnosti za delo, kakršne smo imeli do nedavnega, kakršne ustrezajo kulturni diferenciaciji na Slovenskem in kakršne družbene institucije morajo omogočati.

Petič. Ker ne moremo drugače izraziti svojega globokega nesoglasja s postopki, ki smo jim priča, ker bi se nadaljnje publiciranje naših del in spisov sprevidelo v samo navidezno dejavnost in tiho odobravanje takega stanja, ker hočemo zares in v skladu s revolucionarnimi tradicijami slovenske kulture in družbe sodelovati pri njenem oblikovanju, smatramo našo udeležbo v javnem delu in publiciranju za nemožno. Odpovedujemo se mu vse dotlej, dokler ne bomo spoznali, da se je opisano stanje spremenilo. Ta naša odločitev velja za vsa naša novostvarjena dela in zajema slovensko kulturno območje.

V Ljubljani, 26. maja 1964

Opomba uredništva:

Uredništvo se je odločilo, da kljub tendencioznosti in pretiravanjem ter vrsti povsem samovoljnih in neresničnih trditve objavi gornjo izjavo, poslano med drugim tudi Tribuni, hkrati pa da obrazloži svoje stališče do nje.

O nekaterih tendencah, ki so jih razvijali in propagirali nekateri sodelavci revije na njenih straneh in v ostalem svojem javnem udejstvovanju, ne mislimo razglabljati na tem mestu, ker mislimo, da to vprašanje poleg že znanega materiala dovolj izčrpno pojasnjujejo tudi nekateri drugi prispevki, objavljeni v tej številki.

Ne dvomimo, da bo lahko študentska javnost ocenila značaj pisanja, ki vsem dejstvom navkljub govori kar v množini o aretacijah, zaplenbah in hišnih preiskavah; ki koketira s »slovensko tradicijo«, ki da je bila s temi metodami skrajno vsiljivo negirana, čeprav po drugi strani vemo, da prav sodelavci te revije to tradicijo že ves čas najbolj kategorično zavračajo (npr. Teze o sodobni slovenski kulturi); ki postavlja cehovske interese skupine (imeti »svojo« revijo) višje kot iskreno angažiranje za tiste cilje naše družbe, za katere se tudi sami izjavljajo, in je zato pripravljeno iti celo v kulturni molk; ki brez kakršnegakoli protigargumenta zavrača politične ocene nekaterih tendenc, izvedenih iz njihovega pisanja in govorjenja, kot netočne, hkrati pa na preizkušen način odvraca pozornost od

temeljev nesporazumov z zaletavanjem v odprta vrata — s tem da poudarja svoje zasluge, ki jih nihče ne zanika, in ustvarja vtis, da gre za onemogočanje ustvarjalnega dela in kritičnega duha sodelavcev Perspektiv, ko pa je do ukinitev očitno prišlo samo zato, ker so se izjavili vsi poskusi, na drug način (znotraj same revije) preprečiti neodgovorno urejanje.

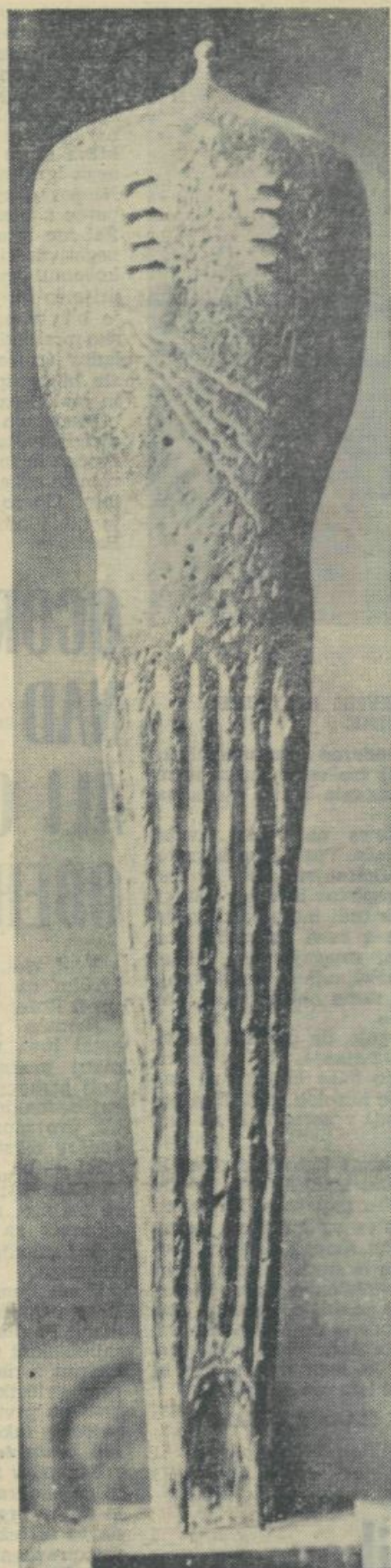
Omenjena izjava skuša prikazati »pritske policijske narave« kot »zadnje sredstvo za zadušitev ustvarjalnosti«, kakor da bi pri dejanjih in tendencah, ki so se na ta način preganjale v skladu z zakonskimi predpisi, sploh šlo za kakšno ustvarjalno dejavnost (če pod tem pojmom razumemo ustvarjanje kulturnih vrednot, ustvarjalno kritiko in razvijanje znanstvene misli). Tu si je celo drugače tako diferencirana slovenska kulturna javnost enotna. Najsi že ima o protisocialističnosti teh tendenc kakršnožebodi mišljenje — za ustvarjalne jih menda nihče ne proglasa.

Menimo, da si bo bralec laže izoblikoval svoja stališča o celotni problematiki okrog Perspektiv tudi s poznavanjem te izjave, ki hoče ustvariti videz, da gre v resnici za »najresnejšo krizo v slovenski javnosti in kulturnem življenju sploh« in da »vsi ti ukrepi blokirajo v osnovi pozitiven proces demokratizacije... in celotno dogajanje potiskajo v slepo ulico družbenega mrtvila«, kar naj bi imelo »usodne posledice za oblikovanje naslednjih obdobj slovenske družbe«. Iz teh besed se morda najjasneje vidi, da gre za usodno precenjevanje lastnega pomena, kot da so Perspektiv tista (celo edina!) gonilna sila, s katero proces demokratizacije stoji in pade (če se na tem mestu v objektivni pomen njihovih tendenc za resnično demokratizacijo v naši konkretni, zgodovinsko pogojeni družbi sploh ne spuščamo, oziroma če omenimo samo to, da pomeni, vzeto v celoti, vsako anarhoidno prizadevanje za demokratizacijo, ki se noče integrirati v splošno, organizirano družbeno prizadevanje v tej smeri, v bistvu ravno krepitev sebi nasprotnih birokratskih tendenc in s tem končno tudi zaviranje procesa demokratizacije).

Na koncu naj omenimo samo še to, da izjava govori o kršitvah ustavnih načel, nikjer pa ne zasledimo niti besede o lastni odgovornosti za objavljane prispevkov in širjenje idej, ki zanikajo nekatere temelje te iste ustave, in s tem o lastni odgovornosti za ukinitev revije.

P. S. Prejeli smo tudi izjavo skupine študentov in kulturnih delavcev, ki v do sedanjosti razpravo ne vnaša bistvenih novosti, in izjavo sourednikov revije Problemi, ki smatrajo ukinitev in ostale ukrepe za nepotrebne, se pa v glavnem strinjajo s politično analizo, opravljeno ob nekaterih spornih tekstih.

STONE LAPAJNE: MUZA

GLOSA

Ob zvišani temperaturi

Temperatura zadnjih dni je bila precej visoka. In to ne le zaradi bližajočega se poletja. Nepopularni in glede na situacijo verjetno pretirani ukrepi, ki so sledili prenehanju izhajanja Perspektiv, so skali vodo, ki je bila sicer, kar se samih razlogov za sklep DZS tiče, dokaj čista. Histerično vzdušje, ki ga je pri nekaterih povzročila že sama »ukinitve« revije, je začelo povečevati ali celo porajati bolj ali manj »alarmantne« vesti, tako da se je pri manj obveščenih govorilo že kar o aretacijah in hišnih preiskavah na veliko, o ukinutvi Tribune ipd. (čeprav sta prišla na primer v preiskovalni zapor le dva, od tega prvi za nekaj dni, drugi pa je bil že prej le pogojno na svobodi).

V takem ozračju se je rodila ideja o protestnem zborovanju na Filozofski fakulteti. Do zborovanja sicer ni pri-

šlo, že zato ne, ker ga »organizatorji« niso pravočasno prijavili. Namesto zborovanja se je v okviru sestanka ZSJ razvila od dvanajstih do pol štirih trajajoča debata o zadnjih dogodkih v študentskem in kulturnem življenju. Ne vem, kako so si »organizatorji« zborovanje zamislili, toda očitno je, da s problemi, ki so terjali skoraj štiriurno spontano razpravo (ki jo je v glavnem prekinila lakota) ni mogoče opraviti z enoglasno sprejetimi resolucijami in aplavzi, kakor jih po drugi strani ni mogoče močje obhajati. To spoznanje je prevladalo tudi med udeleženci sestanka. Zaključili so z ugotovitvijo, da brez boja mnenj ni možna nobena opredelitev ter da je bil sestanek prav zaradi tega potreben in koristen, zlasti še, ker je pokazal, da je v okvirih ZSJ dovolj možnosti za demokratično izmenjavo mnenj.

Ob tem še pripomba: letos smo »dali skozi« nekaj burnih javnih debat. Ali ni že čas, da bi se počasi naučili ločevati boj mnenj in argumentov od boja z lepo zvenečimi frazami in »pasjimi bombicami« in nekoliko preudarnije delili aplavze? (To pravim kljub temu, da bi odgovor: »aha, nekaterim gre aplavz, ki ga požanjanje resnica, na živce«, bil verjetno deležen aplavza.)

In če že govorimo o aplavzih, potem ne moremo tudi mimo nasprotnega pojava ob zadnji predstavi Odra 57. Sicer je v vsej zgodovini gledališča precej del publika izžvižgala, nekaj tudi organizirani razbijači, včasih tudi že celo pred koncertom prireditve — toda to ni še noben razlog, da bi se take stvari dogajale tudi pri nas. Še zlasti ne v atmosferi, v kateri ima ne- strpnost že tako preveliko besedo!

MARKO KERSEVAN

SKUD Akademik o sebi

Članek, ki ga je v prejšnji številki Tribune objavil N. G. ob letnih nastopih skupin našega društva, uporabljamo kot priložnost, da se sklicujemo na zakon o tisku in s tem izgovorom poskušamo seznaniti bralce vsaj z nekaterimi dejanskimi podatki o našem življenju in delu.

Zato pa moramo najbolj na kratko odgovoriti na omenjeni članek. Razmišljanjem v njem se močno pozna, da v resnici niso vzrasla ob letnih nastopih teh naših skupin. Nasprotno — razmišljanja sama izdajajo avtorja, da se je udeležil kvečjemu enega od teh nastopov. In ker si tudi ni ogledal tiskanih programov oziroma koncertnih knjižic, ki so izšle ob teh nastopih, niti ni kako drugače iskal podatke o njih ali pa sploh o delu študentskih skupin, je svoja razmišljanja v precejšnji meri zgradil na zmotnih domnevah. Mislimo namreč na ugotovitve, da naše skupine »daje« problem zacementiranosti, menda v kadrovskem in programskem pogledu, in da jih to nujno vodi k razsulu.

Obžalujemo tak način razmišljanja o delu našega društva, tembolj, če je to hkrati edini vir informacij, ki jih študentski časopis daje o društvu in o njegovih problemih in če je hkrati tudi edino nadomestilo za tehne ocene nastopov, ki jim je širša javnost posvetila mnogo več pozornosti.

V letošnji pomladi je AFR »France Marolt« že dala vrsto samostojnih nastopov v Sloveniji, snemala za TV in za film, zelo uspešno nastopala v Zagrebu, njeni nastopi so veljali delovnim kolektivom, mladini, študentom ali občinstvu nasploh. Ves njen koledar za letošnje leto je skorajda brez premora natrpan s koncerti, tudi če ne upoštevamo predvidene večtedenske turneje po Evropi v juliju in avgustu.

Pri tem pa je maroltovcem prav letos uspelo kompletirati tretjo »garnituro«, v kateri vzgajajo svoj plesni naraščaj in je ta naraščaj na letošnjem nastopu v Drami tudi že nastopil. Kolektiv šteje letos več kot 60 plesalcev, kar je že kar lepa številka. Ravno na letošnjem nastopu pa je skupina tudi prikazala dve povsem novi plesni postavitvi. Kdor pozna značaj folklorne skupine, kot je naša AFS, bo najbrž ocenil takšne rezultate zelo pozitivno. Dodajmo temu še nov glasbeni del sporeda in vprašajmo se potem, od kod razmišljanja o zacementiranju?

Študentski vokalni ansambel, ki je že po svojem karakterju precej zanimiva avtoriteta v našem glasbenem ustvarjanju, je za letošnji koncert v Filharmoniji pripravil skoraj v celoti nov spored z novimi aranžmaji. Pred tem je tudi že prav uspešno koncertiral v Mariboru in ima za letošnje pripravljene (mimo snemanj za TV) še lepo število nastopov doma in deloma na tujem.

APZ »Tone Tomšič« je letos že dvakrat napolnil dvorano Filharmonije in poleg serije manjših nastopov odpel 11 celovečernih koncertov s sporedom, v katerem ni nobene pesmi prejšnjih sezon in ki ga je kritika tudi glede njegovega značaja ocenila kot krepek korak v novo kvaliteto. V letošnjem letu poje v tem zboru 30 novincev. Tudi za junij in za jesenske mesece je zbor skorajda že prezaposlen s koncerti.

Omeniti velja še, da smo v zadnjih dveh mesecih priredili dva vsebinsko in stilno zaokrožena večera v Študentskem naselju: večer slovenske folklorne in večer renesanse. Oba sta bila zelo skrbno pripravljena in sta tudi popolnoma uspela. (Ni prav, da ju je naš študentski list prezrl). V juniju bomo oba koncerta naših zborov ponovili posebej za študente in pre-

davateljske kadre naših fakultet, in sicer na dvorišču Univerze, nastop AFS pa v Križankah.

Kdor bi hotel tehtno razmišljati o delu naših skupin v tej sezoni, bi moral poznati vsaj ta dejstva. Seveda pa nas rezultati minevaajoče sezone ne zadovoljujejo. Resnica je, da še vedno nismo oživeligralske skupine, čeprav imamo zdaj za njo solidno zasnovo. Resnica je, da je letos naš APZ »Vinko Vodopivec« zaradi nesrečne sestave glasov padel v krizo, ki mu je vzela sezono. Resnica je tudi, da je naša dejavnost še vedno ozka in da na nekatera področja umetnosti sploh še ni prodrla. Resnica je, slednjič, da niti sistem dela naših skupin še nikakor ni idealen in da niti njegova vsebina še ni takšna, kot bi mogla biti.

Zato bomo prihodnjo sezono zaorali s pripravljenimi novimi oblikami dela, ki naj bodo za naše aktivne člane dopolnitev v njihovi duhovni vzgoji; izpopolnili bomo, kjer se bo dalo, tudi organizacijski sistem dela sedanjih skupin. Oživiti bomo skušali igralsko skupino in ustanoviti likovno sekcijo. Poleg tega pa bomo z različnimi dostopnimi oblikami društvene dejavnosti skušali tudi študentom izven naših skupin odpreti vrata v skromne prostore našega društva in v živ, sproščen in konstruktiven stik s kulturo in njenimi vrednotami.

V maju smo po vseh šolah druge stopnje razposlali letake, slikovne reportaže in druge propagandne materiale in se priporočali tudi ravnateljem in pedagogom. V jeseni bodo novodošli študentje morali laže našli pot do nas. Tudi pri vpisu bomo z akcijo nadaljevali, trudili pa se bomo hkrati, da bi z bogatimi oblikami dela nudili vsakemu zainteresentu možnost, da najde pri nas tisto, kar bo iskal in za kar bo sposoben.

Vemo, da nas bo univerzitetni odbor pri tem v polni meri podprl. Prav pa bi bilo, da bi tudi študentska Tribuna v tej akciji prispevala dolžan delež.

Predsedstvo
SKUD »Akademik«

Plenum za socialno ekonomsko vprašanja pri UO ZŠJ

OBVEŠČA

da bo v letošnjih počitnicah subvencioniral materialno šibkeje študente za bivanje v študentskem centru v Ankaranu. Prijave sprejemajo do 10. junija socialno ekonomski referenti združenj oziroma FO ZŠJ NA FAKULTETAH. Vse ostale informacije dobite na združenjih oziroma FO ZŠJ.

Gradbeno industrijsko podjetje LJUBLJANSKA CESTA 16

za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Vsa dela opravljamo strokovno, kvalitetno in hitro z uporabo lastne mehanizacije, sodobno tehniko in znanostjo.

Investitorji, obračajte se na nas, naše usluge Vas bodo zadovoljile.

Kolektiv »INGRADA«

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

je posvetila mladim slovenskim ustvarjalcem posebno knjižno zbirko

TOKOVI ČASA

Z njo posreduje podoba mladih pesnikov in pisateljev ter njihova prizadevanja in uspehe pri iskanju novih problemskih in izraznih poti sodobne domače književnosti.

Doslej so izšla v zbirki naslednja dela:

- Marjan Kolar: PRAZNO NEBO (novelistična zbirka)
- Valentin Cundrič: POJOČI GRM (pesniška zbirka)
- Saša Vuga: RACKE PO REKI PLAVAJO (novelistična zbirka)
- Saša Vogri: NAPLAVLJENI PLEN (pesniška zbirka)
- Branko Hofman: MAVRICA V DLANEH (pesniška zbirka)
- Niko Grafenauer: VEČER PRED PRAZNIKOM (pesniška zbirka)
- Vladimir Kavčič: TJA IN NAZAJ (roman)
- Peter Božič: IZVEN (roman)
- Marjan Kolar: SAMOMOR V NEBESIH (humoreska)

Knjige dobite v vseh knjigarnah, naročite pa jih lahko tudi pri upravi.

Zavod »BOREC« Ljubljana

Pred kratkim sta izšli naslednji knjigi

FRANCE FILIPIČ:

POHORSKI BATALJON

Cena: 1700 din, polplatno.

Druga izpopolnjena izdaja knjige o Pohorskem bataljonu je plod sedemnajstletnega raziskovalnega dela. V njej so osvetljene in dokumentirane vse bataljonove akcije, podarek pa je na zadnji borbi, v kateri je bataljon do zadnjega moža padel. Delo je obenem poglobljena analiza političnega in vojaškega položaja na Štajerskem leta 1941-42 v povezavi z vseslovenskim osvobodilnim gibanjem.

ČRTOMIR ŠINKOVEC:

OBLAKI NAD SONČNO DEŽELO

Cena: 600 din, kartonirano.

Kronika je posvečena vasi Vojsko, njeni zgodovini, zlasti pa obdobju med NOB, ko so prebivalci teh krajev skoraj v celoti sodelovali s partizani ter za osvoboditev doprinesli velike človeške in materialne žrtve. Na tem področju so se zadrževale tudi pomembne politične ustanove. Zaradi njih in zaradi ugodnega geografskega položaja je bilo Vojsko znano križišče partizanskih poti na Primorskem.

Knjige dobite v naši trgovini na Titovi cesti 17.

ZVEZA ŠTUDENSKIH ORGANIZACIJ LJUDSKE TEHNIKE SLOVENIJE, LJUBLJANA, Poljanska 6

razpisuje mesto

REFERENTA

za tehnično vzgojo študentov

Pogoji: inženir prve ali druge stopnje tehničnih fakultet ali tehnik diplomant višje pedagoške šole, smer tehnična vzgoja, zaželen je daljši staž dela v Ljudski tehniki.

Osební dohodki po pravilniku Univerze.

Razpis velja do zapolnitve delovnega mesta.

ŠTUDENSKI DELOVNI KAMPI V ANGLIJI

Odbor za mednarodno dejavnost pri UO ZŠJ obvešča študente ljubljanske Univerze, da se lahko udeležijo študentskih delovnih kampov v naslednjih krajih: LEVERINGTON, SPICE CHASE in REDMOOR V CAMBRIDGESHIRE, blizu mesta Wisbecka.

Delovni teden traja 5 ali 5 in pol dni, delovni dan pa osem ur (delo na farmah). Prijavijo se lahko vsi študentje ljubljanske Univerze, in dijaki srednjih šol, stari od 17 do 30 let.

Razpoložljiva mesta:

7. avgusta do 5. septembra	2 MESTI
11. septembra do 10. oktobra	4 MESTA
28. avgusta do 26. septembra	2 MESTI

Poleg tega organizira Biro za mednarodnu razmjenu i študentski turizam skupinska potovanja v poletnih mesecih v Sovjetsko zvezo, Madžarsko, CSSR, Poljsko, Bolgarijo in Dansko. Cena za osebo je okoli 40.000 din.

Podrobnejše informacije dobijo zainteresenti na Mednarodnem odboru vsak torek od 12.30 do 14. ure.

MEDNARODNI ODBOR ZŠJ

OBVESTILO ŠTUDENTSKEGA SERVISA

Študentski servis obvešča vse študente, da bosta od 1. julija do 31. septembra 1964 blagajna in honorarne zaposlitve poslavala trikrat tedensko. Uradni dnevi bodo naknadno objavljeni na oglasni deski Servisa.

RAZPIS

Študentski servis razpisuje za čas od 1. julija do 31. septembra mesto

DVEH BLAGAJNIKOV

Prednost imajo študentje Ekonomske fakultete. Interesenti naj pošljejo prošnje na naslov: Študentski servis, Poljanska 6, do 12. junija 1964.

ŽELEZARNA JESENICE JESENICE NA GORENJSKEM SR SLOVENIJA

»POSREDNIK« CELJE

POSREDNIŠKA PISARNA IN

KOMISIJSKA TRGOVINA

- Posredovanje prodaje in nakupa
- nepremičnin, avtomobilov,
- strojev in naprav.

VELETRGOVSKO PODJETJE

»STEKLO«

EXPORT-IMPORT

LJUBLJANA

SE PRIPOROČA SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

OGLASA

Ugodno prodam star, izrabljen absolventski staž.

Pod: kritično nujno

Rad bi se seznanil z dobrosrčnim, mirnim profesorjem, ki bi bil pripravljen za pogled skozi prste.

Pod: voda v grlu

KAM NA POČITNICE

Študentje, ljubitelji planin, izletov v naravo, odločite se za Mežakljo. V lepi idilični dolinici stojijo domovi Društva univerzitetnih profesorjev univerze v Ljubljani, študentski dom zagrebške univerze. Na Mežaklji boste našli prijeten mir za študij, sončenje, občudovanje flore in faune Julijskih Alp.

Cena dnevne oskrbe je 800 din. Prijavite se na UO ZŠJ, kjer boste dobili napotnico, ki je potrebna za popust.

Boljši socialno-ekonomski pogoji

Razgovor s člani sekretariata za socialno ekonomska vprašanja ob zaključku leta

Glede na to, da smo pri zaključku študijskega leta, nas zanima trenutna situacija na področju socialno ekonomske problematike. Zato smo zaprosili za razgovor člane sekretariata za socialno ekonomska vprašanja pri UO ZŠJ, ki delajo na posameznih področjih tega vprašanja.

Sekretarja socialno ekonomske komisije Aco Kostiča sem dobil pri intenzivnem študiju za izpit. Vseeno se je odzval, da odgovori na dve vprašanji. Kakšne organizacijske spremembe so nastale letos v delu SEK pri UO ZŠJ?

Da bi delo bolj potekalo, smo letos prvič formirali plenem za socialno ekonomska vprašanja, ki ga sestavljajo socialno ekonomski referenti vseh fakultet, akademij in višjih šol. Plenum ima 6 podkomisij, a njih predsedniki sestavljajo sekretariat, ki je izvršni organ Plenuma.

Glede na to, da je bilo letos na tem področju precej dela, je bil trd organizacijski sestav neobhodno potreben, da bi vse naloge na tem področju lahko izvršili.

Kako ocenjuješ letošnje delo na področju socialno ekonomske problematike študentov?

Menim, da smo tega leta na tem področju največ naredili. Dosegli smo, da so se socialno ekonomski pogoji študentov precej izboljšali. Število štipendij se je glede na december lanskega leta dvignilo za 16%. Nadalje smo dosegli, da prejema letos 1600 študentov dolgoročno posojila. Vendar se z rezultati letošnjega dela ne smemo zadovoljiti in moramo v prihodnje z začetim delom nadaljevati.

Pri podeljevanju dolgoročnih posojil in subvencij se v prihodnjem letu predvidevajo določene spremembe. Katere so te spremembe, smo vprašali predsednika komisije za dolgoročna posojila in subvencije tov. STIPLOVSKA.

Za zdaj težko dam definitivno poročilo, ker smo sedaj sredi dela, kako bi izboljšali politiko subvencioniranja in kreditiranja. Na upravnem odboru sklada je bil podan predlog, da bi se sredstva, namenjena subvencijam, priključila skladu za posojila. Vprašanje je tudi, ali je subvencija pozitivna ali negativna oblika pomoči študentom. Pozitivna oblika je predvsem ta, ker trenutno rešuje materialni položaj študentov, predvsem I. letnika, ker se še ti ne znajdejo v novem okolju in je med njimi najmanj štipendistov. V zvezi s tem je bil podan tudi predlog, da naj bi subvencija za socialno šibke študente tako velika, da bi krila vso hrano (kosilo in večerjo). Na drugi strani pa so pripombe, da je subvencija oblika podpore študentom, ki študenta ne stimulira, da bi uspešneje izpolnjeval svoje študijske obveznosti.

Glede na razširitev in spremembe vsebine poslovanja bivšega sklada za absolvente in nadalje ker se bo njegov pomen razširil na republiški obseg stoji upravni odbor sklada za posojila študentom na tečaj, osnutkih in predlogih. Delo bo sicer v kratkem času končano. Predvsem se nahajamo v problemu, kako zagotoviti, da bodo posojiljemalci po končanem študiju začeli z rednim vračanjem posojila.

Razpis za posojila za študijsko leto 1964/65 bo objavljen že sedaj v juniju. Posojilo bo razpisal upravni odbor sklada. Prošnje za podelitev posojila se bodo oddajale do 15. septembra 1964 na rektoratu univerze v Ljubljani.

Kljub dotaciji 90 milijonov za Ljubljano in 15 milijonov za Maribor iz republiških sredstev v ta sklad bi bilo vse pretiravanje o sposobnosti tega sklada, da bi rešil gro problematiko materialnega položaja študentov. Zaradi velikega števila kandidatov (že letos 1600 prejemnikov) bo

sklad primoran z izplačevanjem obrokov posojil končati v juniju, ker sicer v okviru omenjenih sredstev ne bi uspel izplačevati mesečne obroke in bi pred dotacijo v novem republiškem proračunskem letu nujno nastala tromesečna vrzel.

Mislil pa, da ni samo od upravnega odbora sklada in UO ZŠJ odvisno uspešno poslovanje sklada, ampak tudi od vseh prosilcev. Potrebno bi bilo že v samih poizvedbah zbrati ustrezno dokumentacijo, ker v nasprotnem primeru bodo lahko izpadli prosilci, ki bi bili najupravičenejši do posojila, ker rok za vlaganje prošnje ne bo podaljšan. Z izplačilom prvih obrokov teh posojil bomo morali začeti že v oktobru.

Omenil si, da je rok za oddajo prošnje 15. september. Kako bodo glede na rok vpisa (20. oktober) študentje izkazali svoj študijski uspeh?

Komisija bo obravnavala prošnje na osnovi dokumentov o materialnem stanju prosilca in jih na tej osnovi tudi formalno odobraval. Prosilec pa bo lahko prejel prvi obrok šele takrat, ko bo s frekventacijskim potrdilom dokazal svoj vpis.

Pri sprejemanju v študentske domove je letos nastal spor med UO ZŠJ, ki je izdelal osnutek pravilnika v sprejemanju v študentske domove po letnikih ter samoupravnimi organi SD, ki pravilnika niso sprejeli in zagovarjajo dosednji način sprejemanja. Kakšna je rešitev tega spora? smo vprašali predsednika osrednje sprejemne komisije tov. VUKOVIČA.

Že na lanskem seminarju UO v Ankaranu smo ugotovili, da sam sistem dosedanjega sprejemanja ni v skladu s splošno demokratizacijo v študentskih vrstah. Osrednja sprejemna komisija, ki ni štela niti 10 članov, je na osnovi dokumentov in prošnji merodajno odločala za vseh 9000 ljubljanskih študentov. Čeprav ne dvomim v pravilnost poslovanja osrednje sprejemne komisije, mislim, da je samo takšno razmerje povzročalo neživiljenjsko reševanje prošnje. Zato je že omenjeni seminar dal poudarek na vlogo letnikov oziroma šol pri sprejemanju v SD. Ta osnovna misel je bila formulirana tudi v predlogu pravilnika, ki ga je izdelala komisija za SD pri UO ZŠJ. Naša napaka je bila v tem, da pri tem delu nismo dovolj sodelovali z merodajnimi forumi (kuratorji študentskih domov in menz pri univerzi). Zato je bil tudi pravilnik ovržen. Mnenje samoupravnih organov študentskih domov je bilo, da je prehudona načeta njihova samoupravna pravica in da letniki ne bi upravičevali s svojim delom vlogi, ki jih je predlog pravilnika nalagal. Negodovanje med študenti je bilo tudi zaradi prevelikega števila zahtevanih dokumentov, ki je bil prvi pogoj, da bi ob poznanem materialnem stanju študentov, prišli v domove res upravičeni.

Kako pa bo s sprejemanjem v prihodnjem šolskem letu?

Člani sekretariata za socialno ekonomska vprašanja pri UO ZŠJ so skupno s predstavniki tajništva univerze izdelali nov predlog pravilnika, ki v nasprotju s prejšnjim predvideva tako imenovane komisije za sprejemanje v študentske domove po šolah. Osrednja komisija še vedno ostane, ki bo pa le koordinirala rang lestvice, izdelane po šolah. Neke dokončne izjave o tem vprašanju žal še danes ne morem dati, kar mora o tem dokončno odločiti še kuratorji študentskih domov in menz.

Kako je z nadaljnjo gradnjo študentskih domov?

V jeseni bo vseljiva stolpnica na Trubarjevi cesti. Do leta 1970 je predvidena letna gradnja 500 novih postelj. Tako bodo že v prihodnjem letu začeli graditi 2 novi stolpnici v študentskem naselju. Namen tega plana je, da zajame v študentske domove 45% prirastka študentov. 20% študentov, ki stanujejo v privatnih stanovanjih, in 15%, ki se jih danes vozi.

Na področju študentskega zdravstvenega varstva je bilo letos več akcij. Katere so bile te akcije in kakšne rezultate so dale, nam bo povedala predsednica komisije za socialno zdravstveno varstvo študentov tov. Aleksandra SKALOVNIK.

Prvič je letos na pobudo študentov uvedena patronažna služba. Patronažna sestra bo odslej stalno kontrolirala higiensko stanje študentskih domov in menz, ter kvali in kvanti pregled hrane. Dejansko stanje pa bo razvidno šele po večkratnih pregledih.

Nadaljnja akcija je bila krvodajalska. Ta se ni popolnoma končala in zato nimam še točnih rezultatov. Do sedaj je bilo prijavljenih 803 študentov, od teh jih je bilo 77 odklonjenih zaradi slabega zdravstvenega stanja. Količina odvzete krvi znaša 205.060 ccm. Fakulteti, ki bo dala sorazmerno največ krvodajalcev, bomo podelili denarno nagrado.

V sodelovanju s študentskim zdravstvenim zavodom smo organizirali še fluorografiranje, v poteku so sistematski pregledi prijavljencev za mladinske delovne akcije in kot vsako leto je bil tudi letos izvršen sistematični pregled prvih letnikov.

Kaj je bistvo programa v prihodnjem študijskem letu na področju zdravstvenega varstva študentov?

Prvi pogoj za kompleksno rešitev problematike na tem področju, kot za uspešno delovanje ustreznih služb, je enotno zdravstveno zavarovanje študentov, za katerega se borimo že drugo leto. Kljub temu, da bomo dali poudarek tej nalogi, pa smatram, da vrsta ostalih vprašanj ne sme ostati na isti točki kot so letos. J. K.

SKLEPI PLENUMA UO ZŠJ

Dne 28. maja letos je bila plenarna seja Univerzitetnega odbora Zveze študentov. Razpravljali je o seminarju v Ankaranu, o letnih skupščinah na fakultetah in o študentskem listu »Tribuna«.

Letošnji seminar v Ankaranu bo namenjen predvsem bodočim kadrom na fakultetnih odborih in na UO. Koncept bo spremljen: obravnavati bo zlasti delo študentske organizacije na šolah, ne pa samo delo UO, kot je bilo v glavnem sedaj v praksi. Seminar naj bi se vršil plenarno in v komisijah. Za zdaj pa je še premalo prijavljencev. To kaže, da nekatere fakultete niso dovolj resno pristopile k kadrovskim pripravam zanj.

Vsi fakultetni odbori niso poslali poročil o letnih skupščinah na UO. Celo nekatere članke UO, ki so obiskali skupščine, niso dali poročil ali pa so bila pomanjkljiva. Upravičeno je vprašanje resnosti in odgovornosti do dela. Plenum je razpravljal v glavnem o skupščinah na Biotehnični in Ekonomski fakulteti. Sprejel je predlog ekonomistov, naj se nedelavni članje UO zamenjujejo. Ugotovil je, da študentje ekonomije niso bili informirani ali pa so bili informirani enostransko o vsebini revije »Perspektive«, vendar so kljub temu obsodili ukinitve te revije.

Najbolj živahna razprava je bila ob vprašanju »Tribune«. Plenum je z večino 19 glasov potrdil sklep predsedstva univerzitetnega odbora, ki je tov. Ivana Krefta

kot odgovornega urednika zamenjal. Trije udeleženci plenuma so glasovali zoper sklep predsedstva, štirje pa so se vzdržali. Na seji so sprejeli sklep, da je bila ukinitve »Perspektive« v današnji konstelaciji sil nujna, smatrali pa so, da so pri tem birokratske težnje prišle preveč do izraza in da so administrativni ukrepi predaleč posegli v področje pristojnosti družbeno političnih organizacij — konkretno ZŠJ. Za take ukrepe je UO smatral predvsem zahtevo TNZ po izločitvi dveh članov v »Tribuni«, ki sta obravnavala omenjeno problematiko.

Plenum je zaradi nedelavnosti izključil iz svojih vrst naslednje člane: CEPON Andrej (medicina) DULAR Vincenc (elektro) MESIČ Bogo (strojna) ŠKERJANC Janez (strojna) PROSEN Aleša (germanistika)

Menil je namreč, da s takimi aktivisti študentska organizacija ne bo mogla izpolniti svojih nalog.

Pavle ČELIK

IZJAVA BIVŠEGA UREDNIŠTVA

Sodimo, da smo dolžni obvestiti študentsko javnost in ji pojasniti razlog, ki je privedel do soglasnega odstopa uredništva »Tribune«.

Na odstop uredništva je odločilno vplival sklep predsedstva Univerzitetnega odbora ZŠJ, s katerim je razrešilo funkcije odgovornega urednika »Tribune« Ivana Krefta z obrazložitvijo, da je neodgovorno urejal list. Uredništvo, ki se je zlasti v zadnjem času borilo pri urejanju li-

sta z nemajhnimi težavami, je podpiralo delo I. Krefta in je sprejelo sklep predsedstva Univerzitetnega odbora kot nezaupnico sebi.

Ne moremo pritrčiti ugotovitvi Univerzitetnega odbora, ker menimo, da je odgovorni urednik delal v interesu uredništva in študentske javnosti.

Drago Demšar, Niko Grafenauer, Andrej Inkret, Marjan Kopecky, Ivan Marenk, Drago Mirošič, Tone Partljič, Boris Paš, Srečko Rutar, Drago Senica, Ivo Vajgl, Tomaž Zajc, Jože Znidaršič.

To stališče uredništva je podprlo tudi dvajset od 21 prisotnih sodelavcev na sestanku sodelavcev, ki ga je zaradi razjasnitve novonastale situacije sklicalo predsedstvo Univerzitetnega odbora. Poleg tega so dali prisotni sodelavci več predlogov, ki se bodo upoštevali pri nadaljnji razpravi o Tribuni.

26. maja 1964

Pojasnilo predsedstva univerzitetnega odbora

Zelimo dopolniti izjavo bivšega uredniškega odbora Tribune o zamenjavi tovariša I. Krefta in odstopu uredniškega odbora.

26. V. 1964 smo nameravali na redni tedenski seji predsedstva razpravljati med drugim o vsebini zadnjih števil Tribune in o zamenjavi tovariša I. Krefta zaradi odhoda v inozemstvo. Po večurni diskusiji o vsebini in urejanju Tribune smo prišli do zaključka, da je Tribune pristransko obveščala študentsko javnost o spornem

delu vsebine Perspektiv in o dogodkih okoli te revije ter s tem bistveno vplivala na razpoloženje študentov. Uredniški odbor in odgovorni urednik namreč nista zagotovila take usmerjenosti lista v tem konkretnem primeru, ki bi skušala razkrivati negativne težnje v tej reviji (ki so se logično končale s pamfleti na našo družbeno politično ureditev) in s tem pripomogla k razjasnitvi pogledov na te tendence; namesto tega so se na straneh Tribune pojavljali predvsem članki, ki so trdili, da teh tendenc sploh ni, in so skušali politično oceno teh stališč proglasiti za nesporazum, neutemeljeno diskvalifikacijo itd. Razumljivo, da mnogim študentom stvari še niso bile jasne in da so bile morda te ocene res premalo obrazložene in široko publicirane (čeprav se je mnogo študentov opredeljevalo tako do vsebine kakor tudi do postopka, ne da bi sploh poznali tisti tisti material, ki pa je bil na razpolago). Prav zato pa je odgovornost uredništva za informiranje in oblikovanje javnega mnenja študentov še toliko večja.

Iz prvotnega namena zamenjati odgovornega urednika zaradi odsotnosti smo prišli končno do zaključka, da zamenjamo odgovornega urednika, ki je neposredno odgovoren predsedstvu zaradi omenjenih napak, ki jih je dopustil kljub predhodnim opozorilom.

Ko je uredniški odbor zvedel za sklep predsedstva, je brez posvetovanja v celoti odstopil.

Kot vsem dosedanjim urednikom Tribune je predsedstvo tudi njim podelilo denarne nagrade za njihovo dosedanje delo.

Skupno z novim uredniškim odborom se opravičujemo zaradi zakasnitve pri izidu te številke, ki je razumljiva posledica težav, nastalih zaradi nenadnega odstopa prejšnjega uredniškega odbora, ki je odklonil vsako pomoč pri urejanju zadnje letošnje številke Tribune.

Predsedstvo UO ZŠJ
Ljubljana

POLJSKA PRAZNUJE

Krakov je bil ves teden proslavljanja (od 9. do 14. maja) v neprestanem prazničnem vrvenju. Osrednje proslave obletnice leta 1364 ustanovljene univerze, povezane z Dnevi Krakova in študentskimi prireditvami Juvenalia 1964, mednarodne konference, podelitev naslovov častnih doktorjev (med drugimi našemu Ivu Andriču), približno 40 stalnih in občasnih razstav, govori, predstave, proslave, koncerti, pohodi, ljudje iz cele Poljske in inozemci (samo univerzitetni profesorji so bili s 74 univerz, pa tudi študentje so prišli iz cele Evrope, ker je bil istočasno seminar študentskih združenj o vlogi univerze danes) — vse je bilo eno samo barvno mravljišče v olepsani in v vsej svoji stari slavi obnovljeni nekdanji poljski prestolnici. Nemogoče bi si bilo ogledati vse, kar je Krakov v teh dneh organiziral, zato pogledjmo samo, kaj so v teh dneh pripravili študentje.

Organizacijska komisija jubileja je pri Zvezi študentov delala že vse leto: že v januarju je bil pregled vseh umetniških društev treh jubilarntk krakovske (Jagelonske) univerze (to je naše filozofske fakultete s pravom vred) in od nje nedavno odcepljene medicinske ter agronomске fakultete. Vse to je namreč že pred 600 leti zasnoval Kazimierz Veliki. Te »starine« so se povezale s prvo ustanovljeno univerzo v novi Poljski, in sicer v Lubliem (ki je nastala — mimogrede povedano — kot protitež popolnoma samostojni katoliški univerzi v tem samem mestu, ki od takrat do danes ves čas obstoja, trenutno s približno 1500 študenti).

V zvezi s proslavami za 1000-letnico nastanka poljske države (znana je akcija: 1000 let — 1000 šol, ko so državljani iz svojih prispevkov v 5 letih zgradili dodatnih 1000 šol) je bila v neki vasi blizu Krakova zgrajena šola, ki je dobila ime »600 let UJa« (to je krakovske univerze). Študentje so prevzeli skrb za njo in za vso vas (biblioteka, učni pripomočki, oprema kabinetov, predavanja — medicinci ji posvečajo akcijo »belih nedelj« — zdravniško pomoč).

Študentska znanstvena društva so priredila posebne kongrese (npr. zgodovinarji v Wrocławu, polonisti v Lodži), komisija za propagando pa mednarodni natečaj za fotografijo iz študentskega življenja (»Student 64«).

To bi bil »resni del« priprav. V samih dneh Juvenalijskega pa je najvažnejša sproščenost in smeh. Študentje dobijo za tri dni oblast v mestu v roke (mestni očetje izročijo ključke vrhovnemu mojstru »žakov« tj. srednjeveških in sedanjih) discipulov, na vseh mestnih prevoznih sredstvih se vozijo zastoni, po trgih in ulicah so plesi in pohodi v maskah, vse umetniške skupine imajo po ves dan nastope na prostem itd. Gledališke prireditve seveda niso samo za zabavo: v teh dneh je festival najboljših študentskih odrov, kot gostje so nastopili študentje iz Kansasa (ZDA) in zagrebški SEK (študentsko eksperimentalno gledališče).

Gledališka akademija predstavlja starinske scene na vozovih, balkoni in tramva-

ji se spremene v »muzikojoče«, vseh pevskih zborov pa tako ne prešteješ. Študentje Akademije likovnih umetnosti tekmujejo z risbami na steni, sejmi, loterije, športna tekmovanja, »žakovski misteriji« — vse se vrti pod simbolično velikim napisom na glavnem trgu (trgu): »Gaudeamus«, in potem zvečer pri baklah v zgodovinskih kostumih, predstavljajoč letnice bitk in pomembnih dogodkov šlahte, ki stopa v orožju in brkih, ali pa jaha na belih konjih. Vmes pa vozovi izredno domiselno preoblečene zabavajoče se študentarije, lutke krakovskih osebnosti itd. Na koncu pa izvolitev najbolj simpatične študentke Krakova za leto 1964 in spet plesi in norenje (brez alkohola, prosim!), dokler se ne končajo tradicionalni brezskrbni dnevi, ki so letos še toliko bolj bogati, ker imajo že 599 (kdo ve?) podobnih za sabo.

Katka Salamun

Svečanosti ob 600-letnici krakovske univerze — prava paša za oči je bil pogled na pisane toge profesorjev s 74 univerz z vsega sveta.

Prijetno presenečeni

V začetku maja letos smo bili trije študentje ljubljanske univerze, kontaktni stipendisti Visoke šole za gospodarske in družbene vede, v St. Gallenu v Švici. Naš cilj je bil, da se seznanimo s študentskim življenjem in delom. Toda program našega dela je bil mnogo širši. Gostitelji so nam skušali v celoti pokazati sodobno Švico.

ST. GALLEN — ŠVICARSKI BOHINJ

Središče našega bivanja je bilo mesto St. Gallen in njegova Visoka šola. Na prospektu sem čital, da je to mesto, »kjer se lahko diha«. Mesto in okolica ima res dovolj zelenja. Toda bližina Bodenskega jezera je kriva, da je St. Gallen za Švico isto, kot je Bohinjsko jezero za Slovenijo. Lepo vreme je tu menda v »opoziciji«.

SOLA IZ ŽELEZOBETONA

Prebivalci mesta so zelo ponosni na svojo visoko šolo. Od približno 1000 študentov na tej šoli jih je 25% tujcev, predvsem iz Zahodne Evrope. Študentk je samo okoli šestdeset. To je razumljivo, če poznamo njihovo konservativno stališče o vlogi ženske v družbi. Šola je popolnoma nova, zgrajena iz železobetona. V študentski menzi je prav tako vrsta kot pri nas. Toda v vrsti je treba čakati samo enkrat, ker plačujejo s franki in ne z boni. V menzi pa nisem videl nobenega »padalca«, kljub temu da nekateri študentje služijo vojaški rok pri aviaciji.

ŠTUDENSKI DOMOVI — V ZAMETKU

Sola nimá študentskega naselja v našem smislu. Visokošolci stanujejo privatno. To velja za vseh pet švicarskih univerzitetnih središč in tudi za Tehnično

visoko šolo v Zürichu. V zadnjem času se čuti prizadevanje za gradnjo študentskih domov.

Štipendije so v glavnem državne, so pa tudi privatne. Obveznosti do stipenditorja so minimalne. Akademski mladina ima precejšnje ugodnosti. Imajo popust pri vstopnicah za kino, kulturne prireditve, v knjigarnah itd. To je tudi odraz tradicionalnega pojmovanja inteligence, o kateri pravijo, da je nekaj posebnega.

»Zveza švicarskih študentov« je nepolitična, nekaka strokovna organizacija. Vzdržuje se z obveznimi prispevki študentov. Vsako leto enkrat organizirajo de-

blizamo se počitnicam, zopet smo za eno leto napredovali v študiju. Z veseljem pričakujemo čas, ko si ga bomo več lahko privoščili zase, za oddih. Aktivnost v študentski organizaciji bolj ali manj zamre, do jesenskih izpitov nas ni v študentskem centru. Nekaj panog našega dela pa šele v tem času popolnoma zaživi. Tradicionalno mednarodno srečanje študentov in brigade so gotovo naše najbolj poznane akcije.

V juliju, kot že devet zaporednih let nazaj, se bodo zbrali v našem mestu predstavniki študentov na X. Mednarodno sre-

Srečanje

čanje, ki praznuje letos že pomemben jubilej. Tradicija našega povezovanja z vsemi naprednimi študentskimi organizacijami različnih visokošolskih zavodov pravi vedno veliko udeležencev. Enotno stremenje za napredkom vsega človeštva skuje najtesnejše vezi prijateljstva, ki se ohranjajo tudi potem, ko zapuščamo študentske vrste.

Odbor za mednarodno dejavnost pri UO ZSJ se s svojimi sodelavci že dalj časa pripravlja z vso resnostjo in zavzetostjo

V

na to svojo največjo akcijo, katere moto je »Student v sodobni družbi«. Ohraniti moramo tradicijo in stremeti za novimi uspehi, pomnožiti vezi in pripraviti prijetno bivanje vsem udeležencem.

Sedem dni delovnega programa z aktualnimi predavanji, obiski naših institucij, razgovori, diskusiji in izlet po naši ožji domovini pa bo vse to še popestril. V kratkem času se bodo študentje seznanili z našo stvarnostjo, ker bo vsebina dela zelo obširna in pestra.

Naš glavni namen je, seznaniti udeležence z našim življenjem, s problemi, ki nas zadevajo, in ki jih tudi študentje skušamo uspešno reševati. Vsi si prizadevamo

Ljubljani

za boljšo in srečnejšo prihodnost. V diskusijah in neposrednem stiku udeležencev bo prišla do izraza skupna težnja mladine — aktivno sodelovati in se uspešno vključevati v svetovni napredek.

V jeseni bomo na naši strani poročali o srečanju, že sedaj pa izražamo željo, da bi imeli v prihodnje več sodelavcev in da bi bilo naše delo uspešnejše.

Mednarodni odbor ZSJ

lovno akcijo in zaslužek od te gre za študentsko zvezo. Pristojnosti študentske organizacije so manjše kot pa pri nas.

ŠVICA SE PREDSTAVI

Gostitelji so nam omogočili seznanitev s švicarskim življenjem. Imeli smo sprejem in razgovore na občinski in kantonalni upravi, obiskovali smo tekstilno tovarno in si ogledali centralo za izdelovanje surovega masla, ki je največja v Evropi. Petindvajsetletni razvoj te nevturalne države pa smo si ogledali na nacionalni razstavi »EXPO 64« v Lausanni. Ta je sedaj za 6 mesecev glavno mesto Švice. Že prve dni si je razstavo ogledalo več sto tisoč ljudi. Nekaka nacionalna dolžnost je, da si vsak Švicar ogleda to manifestacijo razvoja dežele v zadnjih 25-ih letih. Tu je prikazovano vse: od PTT uslug do najboljših krav.

ZENEVA — PRESTOLNICA SVETA

Iz Lausanne smo po 60 km dolgi novozgrajeni avtostradi krenili v Zenevo, kjer smo imeli sprejem na mednarodnem odboru Rdečega križa. Zeneva je sedaj praktično središče mesta. Oči dveh milijard lačnih in revnih so obrnjene v palačo narodov, kjer je konferenca OZN o trgovini in razvoju. Jugoslavija je tu doživela veliko priznanje: njen predstavnik Janez Stanovnik je predsednik enega od petih odborov konference.

Diskusije, diskusije... Ves čas našega bivanja v Švici smo se razgovarjali s študenti o raznovrstnih temah. Zelo so se zanimali za Jugoslavijo, čeprav sem imel občutek, da jo slabo poznajo. Celotno uslužbenka na IK RK v Zenevi nas je vprašala, če v Jugoslaviji govorimo nemško. Čudili so se, da se pri nas lahko kupijo tuji časopisi, da imamo možnost čitati tujo literaturo itd. Vsekakor smo dobili neko sliko o Švici, pa tudi naši gostitelji so zvedeli nekaj novega o Jugoslaviji. To pa je namen tovrstnih izmenjav študentov.

Pavle Celik

NATEČAJ

ODBOR ZA MEDNARODNO DEJAVNOST PRI UO ZSJ UNIVERZE V LJUBLJANI RAZPISUJE NATEČAJ ZA DVE STIPENDIJI V ZAHODNEM BERLINU V MESECU JULIJU 1964.

Pogoji so sledeči:

1. Obvladanje nemškega jezika (znanje jezika bo preverjeno);
2. Dober učni uspeh;
3. Aktivnost v ZSJ in ostalih družbeno-političnih organizacijah.

Namen štipendije je proučevanje enega izmed področij študentske problematike v Zahodnem Berlinu (študentska organizacija, materialni in študijski problemi, itd.).

Stroške potovanja bo plačal Odbor za mednarodno dejavnost.

Kandidati naj pošljejo prošnje najkasneje do 10. junija na naslov OMD, Ljubljana, Poljanska 6/II.

O izboru kandidatov odloča predsedstvo UO ZSJ.

»Vivat najmilša« — tako v Krakovu pozdravljajo najbolj ljubko študentko, potem ko je uspešno rešila vse zadane naloge pred strokovno komisijo, sestavljeno iz uglednih — umetniških in drugih — osebnosti

INDEKS IN... ATLETIKA

Danes vam Tribuna predstavlja novopečenega absolventa oddelka za montanistiko — odsek za metalurgijo, zmagovalca na Crossu Univerze Jakoba Lamuta.

— Z atletiko sem se pričel baviti leta 1957 pri ŽAK Ljubljana. Po končani srednji šoli sem zaradi službenega mesta v Storah nastopal za AK Kladivar iz Celja.

— Uspehi, ki sem jih dosegel, segajo nazaj v mladinske vrste. Bil sem član mladinske državne reprezentance v disciplini 1500 m ovire.

— Kot član nastopam tudi na 3000 m (steeple-chase). 3 leta zapovrstjo sem dosegel mesta za Hafnerom in Spanom.

— V letošnjem letu se je sezona komaj šele pričela, vendar sem na otvoritvenem mitingu v Novi Gorici zasedel 1. mesto na 1000 m. Bil sem tudi član zmagovalne ekipe Kladivarja na državnem prvenstvu v crossu v Indiji.

Kako treniraš?

Treniram 6-krat na teden, moram pa pri tem upoštevati predavanja in vaje. Ugodno je, da stanujem v Studentskem naselju in predvsem v zimskem in spomladanskem času koristim bližino Rožnika.

Kaj pa prosti čas?

Tega pa praktično ni, rad pa obiskujem gledališče, včasih kino.

Kako se vključuješ v športno življenje na fakulteti?

Lani me je zainteresiral kolega v letniku, postal sem športni referent za naš oddelok. Takrat smo skušali razgibati športno življenje z mnogimi tekmovalji med letniki in oddelki. Letos pa sem v novoustanovljenem športnem društvu »Tehnolog« skrbel za tekmovalja.

Mišli ob uvedbi ligaških tekmovalj na Univerzi?

Način tekmovalja je na vsak način primeren, vendar je bil termin verjetno prepozno izbran, ker se tekmovalci, ki tekmujejo za svoj klub, proti koncu niso mogli udeleževati tekem, ker nastopajo v reprezentativnih slovenskih ligah vsi kvalitetni igralci. Če bi tekmovalje bilo v mrtvi sezoni — pozimi, bi zanimanje prav gotovo naraslo. Ob skromnih pogojih kakršni so bili letos, se mi zdi, da so tekmovalja uspela.

Kaj pa o uvedbi obvezne telesne vzgoje?

Prizadevati si je treba, da bi vsaj slušatelji prve stopnje imeli obvezno. Ugotavljanje, da ni zainteresiranosti, je odveč, študentje na naši fakulteti z veseljem prihajajo.

Kaj lahko poveš v zvezi s Tokiom?

Ker bi rad študij končal v rednem roku, nimam ambicij, da bi lahko dosegel svetovni vrh in s tem sodeloval na olimpiadi. Od Slovencev so kandidati: Span in moji klubski kolegi Vazič, Červan in Plešek.

Če bo Červan teklen kot na evropskem prvenstvu, se lahko nadeja lepih uspehov na 10 km; verjetno bomo tudi videli vrhunec Vazičeve borbenosti, Span pa že tako sodi v svetovno elito.

Borut Zajec

Športni objekti - ni načrtov

Večkrat smo že poudarjali, da je pomanjkanje športnih objektov bodisi pokritih, kakor tudi odprtih igrišč, eden od glavnih vzrokov, da na univerzi telesno vzgojna in športna aktivnost vključuje le 10 odstotkov študentov. Študentje za svojo uporabo ne samo da nimamo nobenega pokritega prostora — telovadnice, ampak je veliko pomanjkanje tudi odprtih igrišč. Edina igrišča doslej so v Studentskem naselju in igrišče za odbojko v Akademskem kolegiju, ki so pa vedno prepolno zasedena. Prav zato se je že v lanskem letu Komisija za telesno kulturo pri US odločila in predlagala, da vsaj delno rešimo to precej kritično stanje z izgradnjo športnega objekta v SN. Od takrat je minilo že precej časa, vendar izgradnja se doslej še ni začela, zato se študentje upravičeno sprašujemo, kje je vzrok, da se še ni začelo s predvideno izgradnjo, še posebej, ker vemo, da je univerza že delno sredstva zagotovila.

Da bi dobili odgovor na to vprašanje, smo se pozanimali pri Komisiji za telesno kulturo pri US, kjer smo zvedeli, da je idejni načrt bil izdelan že lansko leto, da je univerza že zagotovila 50 milijonov, da pa ni načrtov in se zato ne more začeti z izgradnjo.

Idejni osnutek je izdelal ing. Božič, v njem je poleg športnega objekta (dve veliki telovadnici 14 x 28 m, bazen, plesna dvorana in manjši prostori za študentske potrebe) predvideval tudi objekt, ki bi ga financirala »Prehrana«, in sicer prostore za samopostrežno trgovino, moški in ženski frizer, uprava SN pa bi v zgornjih prostorih imela svoje prostore. Za svoj delež imata Prehrana 30 milijonov in uprava SN 12 milijonov sredstev na razpolago. Ta idejni osnutek je bil soglasno sprejet s tem, da ing. Božič izdelava podrobne načrte, ki pa še do danes niso izdelani. Res je delno opravičilo v tem, da je v tem času bilo potrebno še enkrat pregledati teren, vendar to nikakor ne more biti

opravičilo za to, da sredstva, ki so namenjena za izgradnjo tega objekta, niso izkoriščena. Zato upravičeno postavljamo ing. Božiču vprašanje moralne odgovornosti pred študenti, ki si ne samo želimo takšen objekt, ampak se resno zavedamo, da nam je tak objekt tudi nujno potreben. Težko si zamišljamo uspešno delo na telesno kulturnem področju v danih pogojih in ker si študentje želimo organizirano tovrstno dejavnost z upravičenostjo zahtevamo, da se ti načrti čimprej izdelajo, obenem pa apeliramo na vse poklicane forume, da se zagotove sredstva in se tako omogoči takojšnja izgradnja tega za študente potrebnega objekta.

Ob tem primeru se nam vsiljuje misel, da ob tem velikem pomanjkanju športnih objektov kaj čudno rešujemo to vprašanje, saj kljub temu, da so bila konkretno v tem primeru, sredstva že delno zagotovljena, pa se ustavljamo ob problemu izdelave načrtov. Kaj bomo torej naredili šele tam, kjer nimamo niti sredstev, tu mislim predvsem na fakultete, ki nimajo prostorov za športno aktivnost, kljub temu, da vedno bolj poudarjamo, da telesno vzgojna in športna aktivnost mora postati ravnovesje psihični obremenitvi študenta, da mora postati sestavni del izobraževalnega procesa. Če pred leti smo poudarjali, da je pri izgradnji novih fakultet treba misliti tudi na izgradnjo telovadnic, vendar kot kaže brez uspeha, saj je za telovadnice vedno zmanjkalo sredstev, predvsem zaradi tega, ker smo jo postavljali v zadnji plan izgradnje, ne pa tako, kot to delajo v svetu, ko jih postavljajo v rang predavalnic in jih vzporedno z njimi tudi gradijo. Zadnji čas je, da tudi mi spoznamo, da brez danih pogojev (potrebnih prostorov) ne moremo pričakovati koraka naprej na tem področju, zato bo potrebno več razumevanja pri reševanju tega problema in bomo pri gradnji novih poslopij fakultet morali resno upoštevati tudi prostore za telesno kulturno dejavnost študentov. af.

TOKRAT ZMAGA MARIBORSKE EKIPE

Pretekli teden je bilo tradicionalno srečanje v malem nogometu med mariborskimi študenti in študenti iz mariborskega okraja, ki studirajo v Ljubljani. Kljub malemu številu gledalcev je bilo ob igrišču zelo bučno. Tokrat so Mariborčani igrali zelo lepo in učinkovito in premagali nasprotnika z rezultatom 5:3. Domačini so se odlikovali predvsem v hitrih protinapadih in z močnimi strelci od daleč, medtem ko so gostje vse preveč preigravali in tako po nepotrebnem izgubljali žogo. Pri domačih se je s tehnično dovršeno igro odlikoval obrambni igralec Satler ter v nekaterih uspešnih poselih tudi vratar Dither. Pri gostih je bil najboljši Rečnik, vendar je v trenutku vse preveč soliral. Popoldne so imeli nastopajoči kulturni program, ki je nudil številnim gledalcem mnogo zabave.

D. B.

PREKINJENO ZATIŠJE

Po več letih zatišja je uspelo Zvezi študentskih organizacij za telesno kulturo navezati stike s študenti športniki mariborskih višjih šol. V okviru Dneva mladosti smo se srečali z njimi v odbojki, košarki in rokometu. Vse tekme so bile odigrane v Studentskem naselju. Univerzo so zastopale ekipe — prvaki liga tekmovalja, ojačene z nekaterimi igralci z drugih fakultet.

KOSARKA

Zmagali so ljubljanski študentje — ekipa medicinske fakultete z zelo tesnim rezultatom 65:64. V prvem polčasu so bili domačini očitno boljši (35:26). Največ pik je prispeval Možgan. V drugem polčasu pa se je ekipi Ljubljancev poznalo pomanjkanje kondicije, ker je igralo več igralcev, ki niso več aktivni. Mariborčani so po zaslugi preciznega Orozla zmanjšali razliko na minimum.

ROKOMET

Za Univerzo je igrala ekipa FNT, ki je prav tako premagala Mariborčane z rezultatom 21:12. Mariborčani se niso mogli dostojno predstaviti, ker so prišli v Ljubljano z zelo okrenjenim moštvom. Da se sploh lahko nastopili, so jim morali priškočiti na pomoč nekateri košarkaši in odbojkaši. Temu primeren je bil tudi rezultat. Največ golov za goste je zabil Galic (7), za domače pa Golja (7).

ODBOJKA

Tudi tu Mariborčani niso imeli sreče. Po zelo zanimivi borbi se je srečanje končalo s 3:0 (15:10, 16:14, 15:12). V mariborski ekipi so nastopili nekateri zelo kvalitetni igralci, vendar se je pri Ljubljanceh poznala boljša uigranost ekipe. Upam, da to srečanje ne bo ostalo osamljeno, ampak da bo prišlo do še boljšega sodelovanja. Prvi korak k temu bo jesensko povratno srečanje.

Zajec Borut

Medfakultetna prvenstva končana

Pred dnevi je bilo končano medfakultetno prvenstvo v košarki in rokometu, ki ga je tudi letos organizirala Zveza študentskih športnih organizacij za telesno kulturo. Košarkaši in rokometarji so za razliko od prejšnjih let tokrat tekmovali po liga sistemu, tako da so končne lestvice realen odsev kvalitete posameznih moštev, čeprav ne smemo mimo dejstva, da je pri tem odigrala precejšnjo vlogo tudi disciplina nastopajočih ekip, saj so nekatere kot VSTK, FAGG kar predajale posamezna srečanja. Ker je bilo podobnih primerov tudi pri drugih ekipah, se nam zdi, da verjetno tudi čas ni bil povsem primeren, saj vemo, da nekatere že na veliko tarejo izpiti, drugi športniki pa tekmujejo v svojih matičnih klubih. Pri ZSTOK razmišljajo o tem, da bomo s podobnimi tekmovalji v bodoče pričeli že kar oktobra.

ROKOMET

1. FNT	156:92	17
2. MEDICINA	130:84	17
3. BIOTEHNIKA	126:95	14
4. VSTK	147:95	13
5. STROJNA	121:91	10
6. EKONOMSKA	90:77	9
7. FILOZOFSKA	75:109	7
8. VSPV	64:83	6
9. PRAVO	63:138	5
10. FAGG	54:81	2
11. ELEKTRO	55:122	2

KOSARKA

1. MEDICINA	480:379	18
2. EKONOMSKA	545:368	14
3. FNT	447:385	14
4. ELEKTRO	268:257	10
5. STROJNA	252:255	6
6. FILOZOFSKA	270:302	6
7. BIOTEHNIKA	242:282	6
8. VSTK	304:341	4
9. FAGG	255:321	4
10. PRAVO	358:531	2

ZSOTK

IZJAVE ŠTUDENTOV, KI SO PADLI NA IZPITU

PRAVNIK: Pogorel sem na prvi razpravi!
 EKONOMIST: V indeksu imam deficit!
 RUDAR: Najraje bi se pogreznil v zemljo!
 LADJEDELEC: Potopile so se mi vse ladje!
 ARHITEKT: Nisem imel dobrih temeljev!
 GOZDAR: Odgovarjal sem kot panj!
 VETERINAR: Pravo tele sem!
 KEMIK: Utopil sem bom v H₂O!
 STOMATOLOG: Profesor mi je pokazal zobe!
 FILOZOF: Preveč sem filozofiral!
 FISKULTURNIK: Spotaknil me je!
 AGRONOM: Ze prva slana me je pobrala!
 MATEMATIK: Uštel sem se!
 ELEKTRIK: Še sedaj me trese!
 PEDAGOG: Izučilo me je!
 STROJNI: Zašel sem med njegovo kolesje!

ZOO PRIMERJAVE

Podaljšanje delovnega staža na štirideset let je najbolj navdušilo papige. Papige žive preko dve sto let.

xxx

Velika prednost nosoroga je v tem, da lahko brez škode vtika svoj nos v vsako stvar.

xxx

V nekem zajčjem podjetju je bil za direktorja izbran volk. Užival je simpatije vseh prisotnih.

xxx

Trdijo, da je kamela najperspektivnejša žival. Lahko njej, ko ima na kolenih in laktih usnjene žulje.

xxx

Za tržnega inšpektorja je bila izbrana žirafa. Edino ona še lahko spremlja gibanje cen iz ustrezne višine.

JANEZ ŠE VEDNO IŠČE ŠTIPENDIJO

KRAMLJANJE O ROBOTIH

Ko robot izpoveduje ljubezen: »Izvoljena mojih elektronskih možganov, vsa moja koleščka in vijaki delajo samo za tebe!«

Ti železni ljudje nikoli ne pijejo našega vina. Njihov organizem ne prenese niti kaplje vode!

Roboti se nikoli ne vojskujejo. V glavi jim pač ne manjka noben kolesček!

So roboti, ki na prsih nosijo neko številko. To pa navadno ni njihova registrska številka, marveč številka njihovega žiro računa!

Robot, ki dela na delovnem mestu direktorja, navadno nima vdolanega mehanizma za samozakritiko!

SODOBNE DEFINICIJE

SEKS BOMBA — orožje, ki bi ga vsak moški želel imeti v rokah.

KURIR — domače dirkalno vozilo masovne proizvodnje.

PEVEC — juke-box, ki ne poje za 20 dinarjev.

STUDENT — elektronski možgani, najpogostejše v popravilu.

SOFER — potujoča cisterna alkohola.

PESNIK — pokvarjen pisalni stroj.

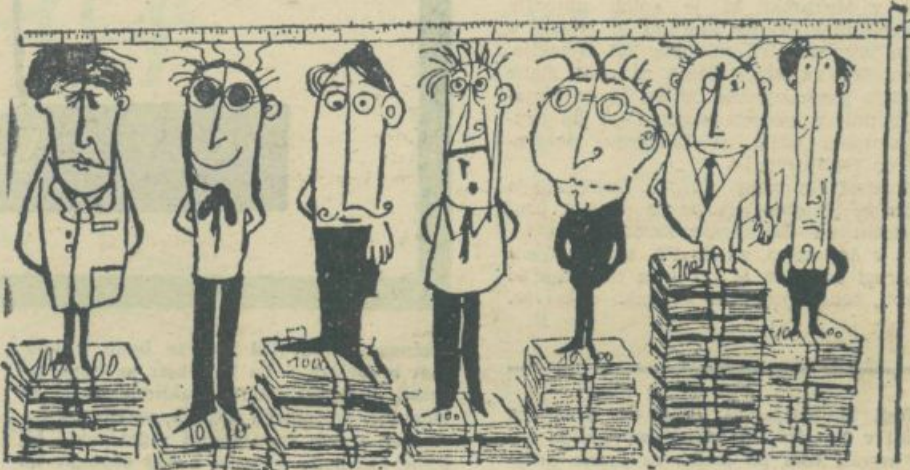
NOGOMETNI »BEK« — stroj za košenje trave in nasprotnih igralcev.

KAKO PROPAGIRATI POČITNIŠKO ZVEZO:

SPOZNALA SVA SE V POČITNIŠKEM TABORU

KRIKA INŠAMOKI

VSİ SMO ENAKI

Še enkrat aktualna polemika o problemu huliganstva — tokrat konkretnije:

Ob zvišani temperaturi zadnjih mesecev, tednov, dni, so postali žrtve ogorčenega »idejnega boja« proti huliganstvu in dezintegrirani kulturi tudi naslednji »brez krivde krivi« objekti družbene lastnine:

1. klavir v mali dvorani UO ZŠJ na Poljanski 6 (težje poškodbe)
 2. pisalni stroj v redakciji Tribune (polit s sredstvi za omamljanje nasprotnika)
 3. prostori uredništva Tribune (razmetani)
 4. tabla Univerzitetnega odbora ZŠJ na Poljanski 6 (razbita)
- Živeli borci za tvorno angažiranje!

DVAJSET DNI POZNEJE...

RAZUMEVAJOČA RUSKA DUSA

Prejšnji teden je Naselje obiskala delegacija z univerze v Minsku. Sami častitljivi profesorji naše univerze, dekan in rektor univerze v Minsku, so obiskali žensko stolpnico, kjer so si ogledali tudi notranjščino sob.

Direktor Naselja je hodil spredaj, potrkal in iz sobe: »En moment...« Skoraj v vsaki sobi je bil »kolega« na obisku, je bilo gostom dano vedeti.

Rusi so se hudomušno spogledovali, vedoč, da so to »poseščenija serdečnoj prirodi«.

TO SE ZGODI SAMO

Naš šolski sistem daje izredne možnosti talentom da se med šolanjem ne »mudijo« po sistemu »iz letnika v letnik« ampak da lahko preskakujejo kar cele stopnje.

Danes je že možno priti z enim samim razredom gimnazije (nedokončana srednja šola) kar na drugo stopnjo. Za sedaj te izredne možnosti nudi samo Visoka šola za politične vede v Beogradu. Sprejemni izpit iz devetih predmetov opraviš in že preskočiš pet let zamudnega učenja.

Kdaj bomo te dialektične skoke iz »kvantitete v kvaliteto« uvedli še na naših fakultetah?

MI GOVORIMO...

Ob zaključku odprtega sestanka komparativistov, ki je bil posvečen aktualnim problemom slovenske kulture, je delovni predsednik v veličastnem tonu izjavil:

»Naša stališča niso samo stališča študentov na Filozofski fakulteti, to niso samo stališča VSEH študentov; mi govorimo v imenu CELOTNE mlade generacije!« — ŽIVIO MI!!!

NEVARNOSTI NEUTRALIZMA

Bilo je na neki nedavni partijski konferenci. Na vrsto je prišel predlog za izključitev nekega člana iz ZK. Večina je glasovala za izključitev. Neka članica pa se je vseeno vzdržala, češ da se ne more opredeliti ZA, ker ni dovolj seznanjena s celotnim primerom, ker obravnavanega tovariša ne pozna dovolj in zato taka njena odločitev zanjo ne bi bila moralno opravičljiva.

Pa ji je nekdo od očitno preveč nestrpnih članov z grozilnim tonom dal vedeti, da bo še hudo pomnila, ker se je vzdržala in ni za vsako ceno glasovala ZA.

Nekateri komunisti očitno pozabljajo, da lestvica odgovorov pri glasovanju nikakor ni obvezno enojna, marveč trojna: ZA — VZDRŽIM SE — PROTI.

OBVESTILO

Prosimo člane starega uredniškega odbora »Tribune«, naj se čimprej oglasijo v prostorih študentskega lista, da dvignejo pozabljeno steklenico cvička.

OPRAVIČILO

Uredništvo te številke »Tribune« se opravičuje za vse slovnične in stilistične napake, ki so nastale zaradi pijanosti pisalnega stroja. Za nespodobno vedenje stroja je odgovorno še prejšnje uredništvo.

Kje bomo letovali?

Ceprav nas od vročih julijskih in avgustovskih dni loči le še dober mesec, v vsakdanjih pomenkih študentov pogovor le redko zaide v brezskrbno življenje sonca, zraka, vode, ven iz zadušljivega sveta izpitnih rokov, pogojev in reformiranih reform. Tistih nekaj preudarnjših, ki dobro vedo, da bo naša sicer velika obala, postala zaradi prodora komercialnega turizma kmalu pretesna za vso našo mladino, so si vse potrebno že oskrbeli, za ostale pa smo zbrali nekaj podatkov.

Kot smo že poročali, bo od 1. julija dalje pričel poslovati nov študentski tabor v Ankaranu, kjer bo za 600 dinarjev na dan letovalo v vsaki izmeni okoli 400 študentov. Tabor razpolaga z vsemi potrebnimi napravami od sanitarij do modernih športnih igrišč. Ker pa za cenen in kvaliteten oddih vse mladine skrbi posebna specializirana organizacija Počitniška zveza, smo se na izvršnem odboru Univerze pozanimali, v katerih krajih, in pod kakšnimi pogoji bodo njihovi člani letovali. Takole so nam povedali: »Pred dobrim mesecem je, kot vsako leto, izšel Adresar, v katerem so vsi podatki o vseh naših letoviščih širom po Jugoslaviji z naslovi organizatorjev in cenami. Vsak naš član si lahko izbere katerokoli letovišče, si preko pošte rezervira število mest in čas, ki ga namerava tam preživeti. Poleg tega

pa naš odbor tesno sodeluje tudi z letovišči beograjske univerze »Goranom« v Makarski, sarajevske univerze v Tučepih pri Makarski, zagrebške univerze v Trpinju pri Dubrovniku, skopske univerze na Prespanskem jezeru in letoviščem ljubljanskega okraja v Zadru. V vseh teh letoviščih imamo za naše študente na razpolago dvajset mest in se tako lahko prijavi in tudi vplačajo potrebno rezervacijo pri nas na Poljanski 6. Vsa letovišča so moderno opremljena — ena bolj, druga manj — vendar imajo vsa lepa športna igrišča in prostor za ples in zabavo. Cena dnevnega penziona je od 460 do 510 dinarjev. Kot že prejšnja leta, je tudi tokrat največ zanimanja za letovišče »Goran« v Makarski, ki je sploh najbolj urejen tabor PZ na Jadranu in je lani v njem letovala tudi mladina ZR Nemčije. Poleg tega pa pripravljamo za naše člane v juliju potovanje na Češko, ki bo trajalo 20 dni, v mesecu avgustu pa bo druga skupina odšla na 12-dnevno potovanje po Grčiji.

Možnosti je torej dovolj, najti si je treba le prijetno družbo in se čim prej potruditi ali do uprave študentskega tabora v Ankaranu, ali do PZ, ker sicer eni in drugi trde, da je prostora trenutno še dovolj, toda vprašanje je, kako dolgo še.

R.

Ena lastovka...

Letošnje študentsko leto se je začelo s pogumnim obravnavanjem problema študentov številka 1; gmojni položaj študentov je bil deležen številnih izlivov ogorčenja in črnih. Manjkalo pa je resnih analiz, ki bi pokazale, kako je v resnici s socialno strukturo študentov, na kakšne načine se vzdržujejo, kako študirajo ipd.

Po pismu GO SZDL so iz občin in okrajev začele deževati obljube, da bo prihodnje leto pomenilo prelomnico v štipendiranju, da bodo izdelali temeljite analize o socialno-ekonomskem položaju svojih študentov, da bodo... Ko pa so se pozornost in akcije študentov usmerile na druga vprašanja, so se tudi štipenditorji oddahnili in umirili — skupaj s štipendijami...

Do sedaj je edino koprski okraj izpolnil obljube. Akcija za dviganje štipendij je rodila uspehe. Skupaj z okrajno štipendijsko komisijo pa so študentje izdelali obširno analizo o celotni populaciji primorskih študentov, ki bo koristila službi pri vodenju smiselne štipendijske politike v okraju.

Potemtakem slabo kaže, da bodo ostali okraji jeseni presenetili z nekimi bistveno boljimi ukrepi pri štipendiranju.

Bomo pač spet pošiljali pisma GO SZDL?

m. t.

Glasi dalmatinskih študentov

V Splitu je 29. aprila izšla prva številka glasila dalmatinskih študentov Student-ska tribuna. Tako so tudi študentje višjih in visokih šol v Splitu, Šibeniku in Zadru dobili svoje glasilo, ki bo izpolnilo praznino, ki je bila na tem področju. Prva številka je sestavljena še precej pod vplivom jugoslovanskih študentskih listov in je predvsem informativna, le del je posvečen pohodu bratstvo — enotnost. Upati je moč, da bodo tudi dalmatinski študentje lahko kmalu našli svoj koncept, ki bo specifično obravnaval njihove probleme, izboljšal njihovo komunikativnost in tako precej prispeval k oblikovanju študentskega življenja, ki v mladih dalmatinskih fakultetnih centrih še ni izoblikovano.

M. Jene

Čez počitnice naselje dražje

Tudi letos bo študentsko naselje čez počitnice nabiralo »devize«. Njihov glavni vir bodo tuji in mnogi drugi prehodni turisti, ki bodo v Naselju reševali »stanovanjsko zadrego« v turistično prenapolnjeni Ljubljani med poletnimi meseci. V ta namen bosta za goste izpraznjena dva bloka.

Tisti študentje, ki bodo čez počitnice ostali v Naselju, in teh je mnogo, se bodo morali tudi po cenah za hrano prilagoditi turistični sezoni. Kosilo bo stalo 190 din, večerja pa 140 din. Želimo jim, da jim bo, višjim cenam ustrežno, s krožnikov prijetneje dišalo, kot pa jim je v času devetih mesecev »študentske sezone«.

Študijski pogoji

Novoustanovljena metodološka komisija na medicinski fakulteti je v povezavi s študijsko pripravila obširno anketo, katero bo moral v naslednjih treh letih izpolniti vsak študent ob frekvenci posameznih predmetov. Anketa je skrbno pripravljena in bo po proučitvi dala celotno sliko o načinu pouka, o vajah, kolokvijih in izpitih. Za anketo so posebno navdušeni predavatelji, saj pravijo, da do sedaj iz razgovorov s študenti niso mogli nikoli dobiti popolnoma objektivnega mnenja o načinu pouka, kar si lahko razlagamo z bojaznijo študentov, da bi se zamerili bodočemu izpraševalcu.

Kot kaže, lahko po treh letih, ko bodo anketo proučili, pričakujemo korenite spremembe v načinu pouka, posebno tistih predmetov, ki so študentom še od nekdaj »trni v peti«, pa se po stari študentski navadi iz preventivnih razlogov niso upali ničesar ukreniti.

S. T.

Odprava v Ande

Akademsko planinsko društvo je že pred dvema letoma pričelo s pripravami za prvo našo ekspedicijo, ki bi obiskala južnoameriške Ande. Zaradi pomanjkanja deviznih sredstev pa so morali tedaj odpravo preložiti na poznejši čas.

Letos je komisija za tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije skupaj z ekspedicijskim odsekom APD pripravila vse potrebno, tako da bo skupina štirih članov PZS in skupina štirih z APD v začetku junija že odpotovala z ladjo v smeri proti

OJ, ZDAJ GREMO,
OJ, ZDAJ GREMO...

Buenos Airesu. Od tod se bodo z letalom prepeljali v La Paz, kjer se bodo zadržali dalj časa zaradi aklimatizacije in sklenitve še zadnjih pogodb, seveda pa bodo tudi v tem času zaradi vzdrževanja telesne kondicije opravili nekaj vzponov na bližnje vrhove. Odprava nima v načrtu določenega cilja, ampak se namerava zadrževati v krajih, ki so alpinistično zanimivi in še neosvojeni, s tem da bi nekakšna izhodiščna baza bila okolica jezera Titicaca.

Povratak v domovino je predviden za konec septembra, proračun celotne odprave pa znaša 2.800.000 din. Pri zbiranju finančnih sredstev so v veliki meri pomagala razna podjetja, splošna plovba Piran pa jim bo nudila znižano prevozno tarifo, še posebej se je izkazal izvršni svet SRS, ki je prispeval precejšnjo vsoto.

S. R.

Drugod še slabše

Na nedavni konferenci ZK zagrebške univerze je bila pod lečo kritike dana tudi neučinkovitost pouka.

Ugotovili so nekaj nespodbudnih dejstev v zvezi s tem problemom:

1. 70 odstotkov študentov ne dokonča fakultete, kar pomeni ogromno breme za ekonomski potencial republike.

2. Preostala tretjina, ki se dokoplje do diplome, se ne more pohvaliti z najboljšimi učnimi uspehi. Povprečna ocena na univerzi v Zagrebu — 2,72.

3. 33 odstotkov študentov pa dosega povprečno oceno 4 ali 5.

Tem nerazveseljivim podatkom je nedvomno botroval nič manj razveseljivo gmojni položaj hrvatskih študentov. Samo nekaj podatkov:

1. Samo 20 odstotkov študentov prejema štipendijo.

2. Te štipendije v večini zadoščajo le za 48 odstotkov vseh potrebnih življenjskih stroškov študenta.

3. Le vsak četrty študent stanuje v študentskem domu. Vsi ostali se udinjajo težavam »privatnega« stanovanja.

Vse kaže, da ima ljubljanski študent mnogo bolečih stičnih točk z zagrebškim.

Morda v uteho ljubljancu le to, da je njegov položaj vseeno dokaj boljši od njegovega zagrebškega kolega.

mare

Funkcionarstvo ali razmišljanje...

Cesto čujemo pripombe na delo teh ali onih odborov Zveze študentov, ki ne izpolnijo pričakovanj in se ne izkažejo vredni zaupanja, ki so jim ga na naših slabob obiskanih skupščinah izkazali študentje z izvolitvijo. Pri tem preradi pozabljamo, da so člani našega modrega vodstva tudi študentje z vsemi težavami, ki jih spremljajo skozi prelepa študentska leta.

Preglejmo kratko oceno prostega časa študenta:

Ko v industriji dvigujemo produktivnost dela, ne smemo misliti, da se da v isti meri dvigati efektivnost (produktivnost) študija. Skrajšanje študijskega časa od petih let na štiri v prenekatem primeru ni povzročilo skrajšanja predavane snovi, pač pa naši učni predavatelji v krajšem času pohitijo skozi enako obširno snov. To zahteva od študenta več študijske zavzetosti in resnega dela. Natrpani urniki predavanja in vaj puščajo študentu le malo časa. Povprečni urnik na fakultetah zavzame študentu 33–34 ur tedensko, ob izločitvi nedelje pa še naslednji čas: študij 17 ur, ekspres postrežba v menzah 15 ur, spanje 48 ur, higiena 10 ur. Seštevanje, deljenje s številom delovnih dni, nadalje odštevanje od 24 ur, ki sestavljajo dan, nam da rezultat: študentu ostanejo pičle štiri ure za telesno kulturo, kulturo, idejno izobraževanje, tehnično izobraževanje, stike z znanci in prijatelji...

Prosti čas študent porabi v odvisnosti od svoje nravi in nagnjenosti h »guljenju«, k prepotentnosti, k romantičnosti, k resnosti, k zabavi in podobnemu. Vročna mlada kri jim plamti ob »gulenju«, ob enostranskem obveščanju Tribune, ob drugostranskem »gulenju«, ob izbranem repertoarju naših kinematografov, televizije in ob drugih kulturnih prosvetljalnih sredstvih, ob prelepih anatomskih vedah, ob dolgih vrstah v menzah in še ob raznih drugih kulturnih in nekulturnih, idejno prosvetljalnih in zapeljevalnih možnostih in prilikah.

Naš funkcionar se zaveda vloge, ki jo mora odigrati v naši družbi, zato prosti čas koristno porabi na sestankih, sejah ter na sestankih in sejah, kjer obvezno glasuje za enoten sklep, da je potrebno aktivirati študentske množice, ki niso take, kot bi morale biti. Ta sklep je izrednega pomena in je najbolj verodostojen dokaz, da se funkcionarji zavedajo svojih nalog. Naš zavedni funkcionar ne more na skupščinah, zborih volivcev, svobodnih katedrah in podobnem predstavljati več kot eno osebo, ker je po prepričanju materialist, niti ne more sedeti na več skupih hkrati, ker mu to onemogoča naravna fizikalna zakonodaja. Zato s tega mesta zavračam vse nekonstruktivne kritike, ki ne naglašajo mojih zaslug na področju funkcionarjenja in ki letijo na naše vrle odbornike v smislu uvodnih besed k tej strokovni analizi obstoječega stanja.

-sm

Tatvine - še dolgo?

Vse kaže, da se črna študentska kronika iz študentskega naselja še zlepa ne misli zaključiti. Tokrat je bila na vrsti umazana tatvina oblek, kakršne že dolgo nismo beležili. Prejšnji teden je zlikovec (verjetno zlikovci) okradel nekega tujega študenta iz Afrike in mu iz zaklenjene sobe odnesel tri obleke in plašč v vrednosti preko 100.000 din. Preiskava še ni odkrila nič bistvenega, kar je običajno tudi usoda preiskav tovrstnih tatvin.

V Naselju pravijo, da se je proti takim garjavim ovcam med študenti težko boriti organizirano, ker ni učinkovitega sredstva, da bi jim lahko ostro stopili na prste. Le malokoga odkrijejo.

Manjše tatvine so kaj pogosta žalostna praksa tudi med študentkami. Tu in tam izgine z balkona obešeno perilo, nogavice itd.

Izkušnje iz prejšnjih let svetujejo poostreitev pozornosti, zlasti sedaj na koncu šolskega leta, ko ljudje odhajajo domov. Verjetno bo še najbolj učinkovit ukrep, če bo vsak posameznik skrbno zaklepal vrata svoje sobe. Puščanje ključev nad vrati, kot je bilo to tudi pri tej tatvini, kot kaže, izhaja kleptomanske nagone nekaterih, ki bi ne zaslužili naziva študent, marveč tat.

mat